Wydanie A | ŁÓDŹ czwartek 28 października 1982 r. Rok XXXVIII nr 177 (10171) | Cena 5 zł

DZIENNIK ŁÓDZKI

Najstarsza gazeta Łodzi

X PLENUM KOMITETU CENTRALNEGO PZPR

Węzłowe problemy społeczno-gospodarczego rozwoju kraju

27 BM. W WARSZAWIE ROZPOCZĘŁO SIĘ X PLENARNE POSIEDZENIE KOMITETU CENTRALNEGO PZPR DOTYCZĄCE WĘZŁOWYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO ROZWOJU KRAJU, W TYM ZWŁASZCZA ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z PRZEZWYCIĘŻENIEM KRYZYSU.

OBRADOM PRZEWODNICZY I SEKRETARZ KC PZPR GEN. ARMII **WOJCIECH JARUZELSKI.**

Otwierając posiedzenie Wojciech Jaruzelski powitał zebranych oraz zaproszonych gości, przewodniczącego Rady Państwa PRL — **Henryka Jabłońskiego**, prezesa Naczelnego Komitetu Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego — **Romana Malinowskiego**, przewodniczącego Centralnego Komitetu Stronnictwa Demokratycznego — **Edwarda Kowalczyka.**

Przed rozpoczęciem obrad I sekretarz KC PZPR powiedział:

W okresie między IX a X Plenum KC nasza partia straciła współorganizatora i przywódcę PPR oraz PZPR — towarzysza Władysława Gomułkę — „Wiesława" — wybitnego działacza polskiego i międzynarodowego ruchu robotniczego, sekretarza generalnego KC PPR w latach 1943—1948, I sekretarza KC PZPR w latach 1956—1970.

Jego imię i działalność są nierozerwalnie związane ze sprawą narodowego i społecznego wyzwolenia, z myślą polityczną i walką naszej partii, z genezą i rozwojem ludowej, socjalistycznej Polski, z ideą socjalizmu i pokoju. Dzieło towarzysza „Wiesława" pozostanie na zawsze w historii naszej partii w zrębach i wieloletnim dorobku Polski Ludowej.

Zebrani chwilą ciszy uczcili pamięć zmarłego.

Nawiązując do spraw będących przedmiotem obrad, I sekretarz KC PZPR stwierdził:

Obecne, X plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego poświęcamy problemom o kluczowym znaczeniu. Jego tematem jest polityka gospodarcza ze szczególnym akcentem na założenia planu trzyletniego.

Plenum to jednak nie tylko problem planu oraz jego ekonomicznych celów i uwarunkowań, to szczególnie doniosłe sprawy społeczne, klasowe — dyskusja nad tym, co realizacja tego planu przyniesie robotnikom, ludziom pracy. Musimy zastanowić się wspólnie, co powinniśmy zrobić jako partia, ażeby plan ten był realny, ażeby znalazł on społeczną nośność, zrozumienie i poparcie. Co należałoby zrobić, aby spełnić oczekiwania ludzi, którzy z dzisiejszym plenum wiążą duże nadzieje.

Jednocześnie powinniśmy odpowiedzieć, dlaczego wiele spraw jest

(Dalszy ciąg na str. 2)

N/z: I sekretarz KC PZPR, gen. armii Wojciech Jaruzelski otwiera obrady.

CAF — Zagożdziński — telefoto

POSŁOWIE O HANDLU

KTO I ZA CO — ODPOWIADA

„Trudno dziś określić kto za co na rynku odpowiada. Wyłoniły się trzy odrębne kręgi gestorów: producenci, handel i administracja. Jednak żaden z nich bądź nie dysponuje, bądź też nie wpisał w swoją działalność dostatecznie efektywnych mechanizmów, mogących wpływać na poprawę zaopatrzenia rynku. Paradoksem jest zestawienie spadku produkcji i rzeczowych obrotów towarami z wysoką rentownością tak przedsiębiorstw wytwórczych, jak i jednostek handlowych. Niestety źródło tego „finansowego sukcesu" tkwi jedynie w cenach, co jest trudne do przyjęcia ze społecznego punktu widzenia. Konieczne są więc kroki zmierzające do autentycznego, a nie pozornego wpisania w reformę mechanizmów stymulujących przyrost produkcji rynkowej i gwarantujących ponowne nawiązanie zerwanych obecnie więzi między handlem a przemysłem".

Ta wypowiedź przewodniczącego sejmowej Komisji Handlu Wewnętrznego, Drobnej Wytwórczości i Usług — **Jerzego Jóźwiaka** (SD, okr. wyb. Rybnik) odzwierciedla wyrażony na jej posiedzeniu w dniu 27 bm. przez wielu posłów — niepokój stanem rynku i swoistą degradacją handlu, jako jednego z uczestników obrotu towarowego. Asumpt do takich wniosków dała przede wszystkim sytuacja w zaopatrzeniu w artykuły przemysłowe. Posłowie zapoznali się z nią w toku wizytacji województw: bielsko-bialskiego, kieleckiego, łódzkiego i łomżyńskiego. Oto najważniejsze elementy tej oceny przedstwione przez pos. pos. **Olgę Rewińską** (PZPR, okr. wyb. Zielona Góra) oraz **Jana J. Bojarskiego** (bezp., okr. wyb. Olsztyn):

— Następuje stopniowa poprawa rynku żywnościowego, zwłaszcza w grupie towarów objętych systemem reglamentacyjnym.

Z niezadowoleniem jednak przyjmowane są permanentne modyfikacje tego systemu polegające na drobnych wprawdzie, ale niekorzystnych dla społeczeństwa zmianach. Np. wprowadzenie obowiązku zakupu mięsa z kością, zmia-

(Dalszy ciąg na str. 2)

H. Stażewski przekazał swoją rzeźbę

„Konstrukcja" na progu miasta

Tę konstrukcję z granitowych kwadratów widać z daleka. Jest to pierwsza konstruktywistyczna rzeźba ulokowana w Łodzi. Usytuowano ją na wzgórku przed PWSSP (od strony ul. Strykowskiej), a więc niejako na progu miasta. Wczoraj rzeźbę tę jej autor, **HENRYK STAŻEWSKI**, przekazał miastu. Ta plenerowa konstrukcja jest dziesięciokrotnym powiększeniem oryginału znajdującego się w zbiorach Muzeum Sztuki. Pomysł zrealizowania rzeźby powstał w ekipie filmowców i plastyków pracujących nad wystawą „Konstrukcja w procesie" i filmem o H. Stażewskim; ciąg dalszy wziął na siebie specjalnie powołany komitet budowy, któremu przewodniczył prezes Federacji Stowarzyszeń Kulturalnych — Ryszard Brudzyński.

W czasie wczorajszej uroczystości wiceprezydent miasta Z. Polit przekazał H. Stażewskiemu jednemu z założycieli łódzkiego Muzeum Sztuki, Honorową Odznakę Miasta Łodzi.

Uroczystość dopełnił odczyt dr Janiny Ładnowskiej o konstruktywizmie i roli w nim Henryka Stażewskiego. (rs)

Fot.: A. Wach.

Falklandy za wszelką cenę

Minister obrony Wielkiej Brytanii, John Nott, powiedział w wywiadzie dla korespondenta BBC, że Londyn jest gotów utrzymać Falklandy (Malwiny) za wszelką cenę.

Wypowiadając się podczas manewrów wojsk brytyjskich stacjonujących na Falklandach, John Nott podkreślił, że dowództwo garnizonu przywiązuje dużą wagę do podniesienia gotowości bojowej swoich żołnierzy i doskonalenia programu wojskowego na wypadek ataku. Minister stwierdził, że w tym celu jego resort planuje przeznaczyć dodatkowe środki, które — jak określił — „stokrotnie opłacą się w przyszłych walkach".

Dziennik „The Times" pisze w środę, że „obrona wysp falklandzkich" wymaga zwiększenia budżetu wojskowego Wielkiej Brytanii o 150 mln funtów.

Ludność Chin przekroczyła miliard

W Pekinie opublikowano dane ze spisu ludności Chin przeprowadzonego 1 lipca br. Wynika z nich, że ChRL ma obecnie 1.008.175 tys. mieszkańców. W ciągu 18 lat, jakie minęły od poprzedniego spisu, ludność Chin wzrosła o 313,6 mln osób, czyli przyrost roczny wynosił przeciętnie 2,1 proc.

W sprawie wniosku o pociągnięcie do odpowiedzialności konstytucyjnej

Kancelarja Sejmu informuje, że w poselskim wniosku o pociągnięcie do odpowiedzialności konstytucyjnej Piotra Jaroszewicza, Tadeusza Wrzaszczyka, Jana Szydlaka, Tadeusza Pykę, osobom tym zarzuca się naruszenie zasad i proporcji narodowych planów społeczno-gospodarczych przez nie uzasadnione wprowadzenie i realizowanie szeregu zadań inwestycyjnych poza tymi planami w zakresie przekraczającym możliwości gospodarki, czym doprowadzili do dysproporcji w gospodarce, nadmiernego wydłużenia cyklu inwestycyjnego, spowodowali zamrożenie wielkich nakładów inwestycyjnych, spadek produkcji, poważne braki w zaopatrzeniu rynku, spadek dochodu narodowego oraz bardzo poważne bezpośrednie straty materialne. Osobom tym zarzuca się także, że wbrew zasadom prawidłowego gospodarowania przekraczali granicę bezpiecznego zadłużenia, czym spowodowali nadmierne obciążenie bilansu płatniczego obsługą tego zadłużenia, doprowadzili do drastycznego ograniczenia importu niezbędnych materiałów i surowców, a w konsekwencji do pogłębienia spadku produkcji i dochodu narodowego.

Czyny te stanowią naruszenie art. 4, 5 pkt. 3 i 11 ust. 2 Konstytucji PRL.

We wniosku posłowie zwracają się równocześnie do Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej o rozważenie odpowiedzialności obywateli Edwarda Gierka i Edwarda Babiucha za przedstawiony stan.

(PAP)

Projekt ustawy o zatrudnieniu absolwentów szkół i uczelni

Sytuacja ekonomiczna jaką kształtuje wprowadzana reforma gospodarcza spowodowała konieczność opracowania i wprowadzenia odpowiedniego systemu zatrudnienia absolwentów szkół i uczelni. Dotychczasowy system zatrudnienia nie może być kontynuowany. W związku z tym rząd przedłożył do rozpatrzenia projekt nowej ustawy, z którą 27 bm. zapoznali się posłowie.

Z upoważnienia rządu projekt ustawy o zatrudnieniu absolwentów przedstawił dyrektor generalny Ministerstwa Pracy, Płac i Spraw Socjalnych — Jerzy Pacho. Omawiając ten dokument podkreślił, że powstał on przy uwzględnieniu wniosków opinii publicznej, administracji oraz w konsultacji z organizacjami młodzieżowymi i środowiskiem naukowym. Nowa ustawa obejmie wszystkich absolwentów zasadniczych i średnich szkół zawodowych, liceów zawodowych, studiów policealnych oraz szkół wyższych. Dotychczas nie było takiego jednolitego systemu. Po wprowadzeniu nowego, nie obowiązywałby już m. in. warunek 3-letniej obowiązkowej pracy po studiach w zakładach gospodarki uspołecznionej oraz konieczność zwrotu części kosztów wykształcenia. Jednocześnie przestanie obowiązywać „centralne rozdzielnictwo" w dziedzinie zatrudnienia oraz ulegnie likwidacji dotychczasowy tryb nawiązywania i rozwiązywania umów o pracę.

W myśl projektu, absolwenci będą mogli podejmować pracę na podstawie umów zawieranych zgodnie z umowami o stypendia fundowane, umowami przedwstępnymi lub na warunkach powszechnego pośrednictwa pracy. Przyjęto zasady swobodnego wyboru pracy i sterowania rozmieszczeniem absolwentów wyłącznie za pomocą środków ekonomicznych. W związku z tym projekt ustawy przewiduje szereg zachęt materialnych stymulujących zatrudnienie na tzw. terenach i w zawodach deficytowych. Wykaz miejscowości, w których pożądane będzie zatrudnienie absolwentów ma być przedstawiany corocznie w oparciu o wnioski wojewodów. Przewiduje się ponadto odpowiednie uprawnienia dla osób, które podejmą pracę w rolnictwie, usługach i rzemiośle.

Odpowiedni zespół posłów, wybrany na posiedzeniu, będzie kontynuował prace nad projektem przedłożonej ustawy. (PAP)

Komunikat o wizycie delegacji FPK w ChRL

Prasa chińska zamieściła 27 bm. komunikat agencji „Sinhua" zawierający ocenę wizyty delegacji FPK w Chinach. Czytamy w nim, m. in., że przywódcy obu partii zgodni są co do tego, iż wizyta, przynosząc wznowienie stosunków między KPCh a FPK i zapowiedź poszerzenia współpracy zamknęła rozdział, w którym na stosunki te padł cień.

Przywódcy obu partii poinformowali się wzajemnie o sytuacji w swych krajach i polityce swych partii. Zgodzili się co do tego, że partie powinny szukać własnej drogi do socjalizmu i budować socjalizm w barwach narodowych". Komunikat stwierdza, że w międzynarodowym ruchu komunistycznym nie istnieje żaden „ośrodek" kierowniczy. Obie strony osiągnęły daleko idącą zgodność w analizie sytuacji międzynarodowej, zachowując jednak istniejące między nimi różnice poglądów. Stwierdzono, że wspólnym pragnieniem narodów świata jest utrzymanie pokoju, natomiast każda ze stron odmiennie ocenia źródła napięcia w stosunkach międzynarodowych.

W komunikacie czytamy, że między obu partiami istnieje znaczna rozbieżność poglądów na niektóre problemy międzynarodowe, jak np. problem kampuczański i afgański, jednak szczera dyskusja na ten temat przyczyniła się do lepszego zrozumienia wzajemnych stanowisk i poglądów.

Polsko-indyjskie rozmowy gospodarcze

27 bm. zakończyły się w Warszawie polsko-indyjskie rokowania handlowe. Ich efektem było podpisanie protokołu handlowego, konkretyzującego ustalenia zawarte w polsko-indyjskiej umowie handlowej i płatniczej, obowiązującej w okresie 5-lecia 1981—1985.

Zgodnie z protokołem, sprowadzać będziemy z Indii wysokobiałkowe pasze treściwe, herbatę, pieprz, bawełnę i wyroby bawełniane, jutę i wyroby z juty, skóry i wyroby skórzane, mikę oraz szereg innych towarów.

Z Polski natomiast dostarczać będziemy do Indii szeroką gamę wyrobów naszego przemysłu elektromaszynowego. Dostarczać także będziemy indyjskim odbiorcom wyroby hutnicze, cynk, miedź i wyroby z miedzi, siarkę, węgiel koksujący oraz produkty naszego przemysłu chemicznego. (PAP)

Próba zajęcia ambasady PRL w Meksyku

Jak informuje MSZ, 26 bm. kilkudziesięcioosobowa grupa członków organizacji trockistowskiej usiłowała zająć budynek ambasady PRL w Meksyku pod pretekstem zamanifestowania przeciwko rzekomym represjom w Polsce. Po przybyciu policji meksykańskiej grupa opuściła teren ambasady.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych i ambasada PRL zwróciły się do władz meksykańskich o podjęcie odpowiednich kroków które uniemożliwiłyby powtórzenie się podobnego incydentu. (PAP)

Szpital imienia o. M. M. Kolbego

Miejska Rada Narodowa w Zduńskiej Woli podjęła uchwałę, iż szpital, którego budowa rozpocznie się w tym mieście, otrzyma imię o. Marii Maksymiliana Kolbego.

J. Glemp wraz z papieżem uda się do Hiszpanii

Włoska agencja prasowa ANSA poinformowała w środę, iż na zaproszenie papieża Jana Pawła II oraz Episkopatu Hiszpanii, prymas Polski arcybiskup Józef Glemp uda się w najbliższą niedzielę, 31 października razem z papieżem do Hiszpanii i weźmie udział w części wizyty papieskiej w tym kraju. Przewiduje się, że arcybiskup Glemp będzie towarzyszył papieżowi w niedzielę, poniedziałek i wtorek, po czym — przed powrotem do Polski uda się jeszcze do Rzymu.

CO DZIEŃ NIESIE

W dniu dzisiejszym słońce wzeszło o godz. 6.23, zajdzie zaś o godz. 16.16.

Imieniny obchodzą:

Tadeusz, Szymon

Dyżurny synoptyk:

w dniu dzisiejszym dla Łodzi przewiduje następującą pogodę: zachmurzenie umiarkowane. Temp. maks. 13 st. C. Wiatr słaby.

Ciśnienie o godz. 19 wynosiło 995,0 hPa (746,5 mm).

Z kalendarza wydarzeń

1932 — Ur. S. Kiprianu, prezydent Cypru

1892 — W Paryżu premiera pierwszego w świecie filmu rysunkowego pt. „Biedny Pierrot"

1922 — Marsz na Rzym pod wodzą Mussoliniego.

Taka sobie myśl

Ten kto najdłużej waha się przed daniem przyrzeczenia, jest najbardziej godny zaufania, że dotrzyma.

Uśmiechnij się

PRZEMÓWIENIE L. BREŻNIEWA DO UCZESTNIKÓW NARADY W MOSKWIE

Naszym obowiązkiem jest zachowanie najwyższej czujności

NA KREMLU ODBYŁA SIĘ NARADA DOWÓDCÓW ARMII RADZIECKIEJ I MARYNARKI WOJENNEJ ZSRR.

Przemawiając do uczestników narady Leonid Breżniew oświadczył: — Sytuacja międzynarodowa zobowiązuje nas do podwojenia, a nawet potrojenia wysiłków w walce o utrzymanie pokoju, o zmniejszenie groźby wojny jądrowej, jaka zawisła nad ludzkością. Powinniśmy poszerzać współdziałanie w tej walce ze wszystkimi, którym drogi jest pokój na ziemi. Naszym obowiązkiem jest też nieustanne umacnianie obronności kraju, zachowywanie najwyższej czujności.

Koła rządzące Stanów Zjednoczonych rozwinęły polityczną, ideologiczną i gospodarczą ofensywę przeciw socjalizmowi, doprowadziły do nie spotykanego poziomu intensywność swych przygotowań wojennych. W Europie trwają konkretne przygotowania do rozmieszczenia w krajach NATO nowych amerykańskich środków jądrowych średniego zasięgu.

Również agresję Izraela w Libanie należy interpretować jako następstwo linii politycznej przyjętej przez Amerykanów. Nie ulega wątpliwości, że w ostatecznym rachunku jest to dzieło amerykańskich rąk. Bardzo skomplikowana jest sytuacja w wielu regionach Afryki, Azji i Ameryki Środkowej. Przyczyna jest ta sama — próby narzucenia amerykańskiego dyktatu.

Masy ludowe na wszystkich kontynentach gniewnie protestują przeciw agresywnej polityce Waszyngtonu, która zagraża wtrąceniem świata w płomienie wojny jądrowej. Awanturniczy i brutalny charakter tej polityki, jej nie skrywany egoizm powodują narastanie oburzenia w wielu krajach, w tym również wśród sojuszników USA.

Nawiązując do stosunków ZSRR z innymi krajami L. Breżniew powiedział m. in.: — Duże znaczenie mają stosunki z Chinami. Szczerze pragniemy unormowania stosunków z tym krajem i czynimy w tym kierunku wszystko, co w naszej mocy.

Związek Radziecki obchodzi jubileusz swego sześćdziesięciolecia w całym rozkwicie potęgi kraju — stwierdził L. Breżniew. — Postępy gospodarcze i społeczne są wyraźnie widoczne. Radzieckie siły zbrojne są potężnym czynnikiem pokoju i bezpieczeństwa, niezawodnym środkiem okiełznania sił agresji. Naród radziecki nie szczędzi niczego, aby były one zawsze na poziomie zadań, jakie przed nimi stoją.

Węzłowe problemy rozwoju kraju

(Dokończenie ze str. 1)

jeszcze nie rozwiązanych. Pokazać, co znajduje się przede wszystkim w rękach ludzi, co zależy od czynników subiektywnych, co możemy skuteczniej kierując i wydajniej pracując szybciej rozwiązać.

Oto główne cele X Plenum.

Obecne posiedzenie plenarne przygotowywane było bardzo starannie. Jak pamiętamy w połowie września br. odbyły się już piąte z kolei spotkania informacyjno-konsultacyjne, w trakcie których członkowie centralnych władz partyjnych mieli możliwość wypowiedzenia się co do założeń planu 3-letniego oraz innych spraw z zakresu polityki i praktyki gospodarczej. Odbyły się również spotkania członków Komitetu Centralnego w ministerstwach i urzędach centralnych. W trakcie tych spotkań omawiano założenia planu 3-letniego w aspekcie zadań resortowych.

Projekt założeń planu 3-letniego był przedmiotem rozważań komisji problemowych KC: Komisji Reformy Gospodarczej i Polityki Ekonomicznej, Komisji Górnictwa, Komisji Rolnej, Komisji Międzynarodowej, Komisji Kultury oraz Prezydium Komisji Polityki Społecznej.

Członkowie centralnych władz partyjnych otrzymali następujące materiały dotyczące problematyki dzisiejszych obrad:

— „Ocena sytuacji gospodarczej kraju w okresie styczeń — sierpień 1982 r.";

— Raport o wdrażaniu reformy gospodarczej w pierwszym półroczu 1982 r.;

— Warianty koncepcji Narodowego Planu Społeczno-Gospodarczego do 1985 roku i wstępne założenia na lata 1986—1990;

— Założenia rozwoju przemysłu węglowego na lata 1982—1985 i do 1990 roku;

— Założenia programowe polityki morskiej państwa. Stan, perspektywy i warunki rozwoju gospodarki morskiej;

— Opinie komisji problemowych KC dotyczące wariantów koncepcji Narodowego Planu Społeczno-Gospodarczego do 1985 r. i wstępnych założeń na lata 1986—1990.

— Informacja w sprawie przebiegu konsultacji partyjnej nt. wariantów koncepcji Narodowego Planu Społeczno-Gospodarczego do 1985 r. i wstępnych założeń na lata 1986—1990.

Kontynuując przyjętą praktykę, przedstawiono członkom centralnych władz partyjnych również szereg materiałów i opracowań informujących o przebiegu realizacji wcześniej podjętych uchwał:

— Informacja o stanie realizacji uchwały IX Nadzwyczajnego Zjazdu PZPR;

— Informacja dotycząca prac komisji problemowych KC PZPR;

— Informacja o realizacji uchwały VIII Plenum KC PZPR;

— Informacja o realizacji uchwały IX Plenum KC PZPR;

— Informacja o pracy Biura Politycznego i Sekretariatu KC PZPR między IX a X posiedzeniem plenarnym KC.

Niektóre z tych informacji opublikowała partyjna prasa.

Członkowie centralnych władz partyjnych również otrzymali:

— Informację o działalności CKKP za okres od IX Nadzwyczajnego Zjazdu PZPR oraz niektórych zadaniach dla Komisji Kontroli Partyjnej wynikających z aktualnej sytuacji w partii i kraju;

— Informację Centralnej Komisji Rewizyjnej o realizacji podstawowych zadań zawartych w uchwale IX Nadzwyczajnego Zjazdu PZPR.

Ponadto towarzyszom przekazano „Główne założenia polityki kadrowej PZPR (informację i propozycje w tej sprawie Biuro Polityczne przedstawi w końcowej części posiedzenia).

A więc w sumie uzbrojenie, wkład merytoryczno-informacyjny, który uzyskali członkowie centralnej instancji partyjnej jest bardzo bogaty. Potwierdza on, z jednej strony intensywność naszej pracy, z drugiej zaś jej styl — styl skrupulatnego rozliczania z podjętych uchwał oraz aktywnego włączania członków Komitetu Centralnego w proces rodzenia się koncepcji i decyzji. Jest to niewątpliwie jedna z istotnych form przestrzegania i realizowania wskazań IX Zjazdu — stwierdził Wojciech Jaruzelski.

Referat Biura Politycznego KC pod tytułem „Partia wobec węzłowych problemów rozwoju społeczno-gospodarczego kraju w latach 1983—1985" wygłosił sekretarz KC Manfred Gorywoda. (Tekst referatu zamieszczamy oddzielnie).

Następnie członek Biura Politycznego KC, przewodniczący Komisji Górnictwa i Przemysłu Wydobywczego Komitetu Centralnego, Jerzy Romanik, mówił o gospodarce paliwowo-energetycznej.

Stwierdził on, że możliwości pozyskania paliw i energii stają się dzisiaj wyznacznikiem kierunków rozwoju ,w tym zwłaszcza produkcji przemysłowej. Mając na względzie ograniczoność środków inwestycyjnych, a także możliwości techniczne, należy w planach do 1990 r. zapewnić utrzymanie wydobycia węgla kamiennego na uzyskanym poziomie. Trzeba także zapewnić niezbędne środki na rozwój wydobycia węgla brunatnego, który w najbliższych 10 latach powinien być główną bazą rozwoju elektroenergetyki.

Komisja Górnictwa KC uważa, że takie zadania, dotyczące wydobycia paliw stałych, stanowią niezbędne minimum, zapewniające pokrycie potrzeb gospodarki narodowej.

W koncepcji planu słusznie kładzie się duży nacisk na obniżenie energochłonności produkcji. Niezbędne jest podjęcie głęboko przemyślanych konkretnych działań ekonomicznych, technicznych i gospodarczo-administracyjnych, zapewniających rozwiązanie tego newralgicznego problemu.

W dalszym ciągu swego wystąpienia Jerzy Romanik zajął się również zagadnieniami zagospodarowania gazu i paliw płynnych. Podkreślił, iż podstawowy warunek pokonania bariery energetycznej w naszej gospodarce polega na zastosowaniu konkretnych rozwiązań, zmierzających do obniżenia energochłonności. Powstało szereg dobrych opracowań i wniosków, ale jednak dotychczas w praktyce nie można dostrzec stosownych działań. Mówca uznał za celowe wprowadzenie do uchwały plenum postulatu możliwie szybkiego opracowania i uchwalenia przez Sejm ustawy o gospodarce energetycznej.

Z kolei głos zabrał zastępca członka Biura Politycznego KC, I sekretarz KW PZPR w Gdańsku, Stanisław Bejger, który swoje wystąpienie poświęcił problemom morza i gospodarki morskiej. Gospodarka morska — stwierdził — jest integralną częścią gospodarki narodowej. Jej rozwój możliwy jest tylko wraz z rozwojem całej polskiej gospodarki, która z kolei może należycie rozwijać się, jeśli będzie rozwijać się harmonijnie również gospodarka morska.

Mówca zwrócił uwagę, iż obecnie w gospodarce morskiej głównym problemem jest należyte wykorzystanie posiadanego potencjału i wszystkich rezerw oraz wzrost efektywności. Gospodarka morska — podkreślił — winna stać się jedną z naszych narodowych specjalności. Innym ważnym tematem jest sprawa dalszego rozwoju ,rybołówstwa morskiego, jako ważnej części składowej gospodarki żywnościowej kraju. Kolejny istotny problem — to należyte wykorzystanie potencjału produkcyjnego stoczni i zwiększenie ich udziału w eksporcie; wiąże się z tym konieczność rozwązania problemu kooperacji ponad tysiąca różnych zakładów z przemysłem okrętowym. Niezbędna jest też pilna weryfikacja planów zagospodarowania przestrzennego makroregionu północnego.

St. Bejger wyraził przekonanie, że dobrze się stało, iż X Plenum KC ustosunkuje się nie tylko do stanu i kierunków rozwoju gospodarki morskiej, ale również odniesie się do zasad polityki społecznej i kulturalnej dla regionu nadmorskiego.

W godzinach popołudniowych X Plenum podjęło dyskusję w sześciu zespołach.

Oto tematyka obrad w poszczególnych zespołach:

— I zespół — „Wychodzenie z kryzysu i przebudowa struktury gospodarczej";

— II zespół — „Społeczne cele projektu planu 3-letniego";

— III zespół — „Wdrażanie reformy gospodarczej";

— IV zespół — „Partia w samorządnym przedsiębiorstwie";

— V zespół — „Gospodarka paliwowo-energetyczna";

— VI zespół — „Gospodarka morska".

Dziś 28 bm. dalszy ciąg obrad X Plenum KC PZPR. (PAP)

Redaktor depeszowy
JERZY KLIMA

Redaktor techniczny
ANDRZEJ WÓJTOWICZ

POSŁOWIE O HANDLU

(Dokończenie ze str. 1)

ny zasad przydziału czekolady i cukierków czekoladowych, brak zamienników za alkohol, głównie kawy itp.

— Analizy wymaga gospodarka mięsem. Niewykupywanie kartek wskazywać może na zubożenie grupy ludności o niskich dochodach, nieprawidłowy asortyment oraz rozszerzający się zwyczaj zakupu mięsa bezpośrednio u rolników o zniżonych, a niekiedy niższych od oficjalnych cenach, co obniża poziom skupu.

— Nie budzi większych obaw stan rezerw zimowych, głównie ziemniaków. Mniej niż przewidywał plan zgromadzonych zostanie natomiast owoców i warzyw. Daje o sobie znać wyraźny niedobór bazy przechowalniczej. Znaczna część zapasów (niekiedy 80 proc.) to rezerwy „na papierze", zakupione, lecz pozostawione u rolników.

— Bardzo niepokojący obraz przedstawia rynek artykułów przemysłowych. Handlowi wyraźnie brakuje towarów. Dostawy niektórych ważnych wyrobów pokrywają potrzeby w połowie, a niekiedy jeszcze mniej. Dotyczy to przede wszystkim bielizny bawełnianej, odzieży oraz wyrobów pończoszniczych.

— Istnieją obawy, że system reglamentacji butów nie sprawdzi się w praktyce. Obecne szacunki resortu — podkreślano — mogą okazać się błędne. W strukturze dostaw dominuje tzw. obuwie całoroczne w formalnym tego słowa znaczeniu. Natomiast buty przystosowane do chodzenia jesienią i zimą stanowią zaledwie 16 proc. obecnej oferty przemysłu. Producenci lekceważą przy tym dyscyplinę dostaw i zasady rozdzielników.

— Partykularne interesy dostawców ujawniają się w całej sferze wyrobów przemysłowych. Występują już obecnie wyraźne różnice w zaopatrzeniu województw uprzemysłowionych i rolniczych. Towar najłatwiej jest znaleźć w miejscu lokalizacji jego producentów. Umowy zawierane z handlem praktycznie nie są realizowane, zwłaszcza w takich elementach, jak rytmiczność, asortyment i jakość. Zawierają one przy tym niedopuszczalne klauzule, uniemożliwiające handlowi obronę interesów konsumenta.

(PAP)

Jeszcze o świątecznej komunikacji

Informowaliśmy już, że decyzją Dyrekcji Przedsiębiorstwa PKS w Łodzi w dniach od 29 października do 4 listopada br. oddziały w Tomaszowie Maz., Piotrkowie Tryb., Bełchatowie i Radomsku uruchomią okresowo niektóre autobusowe połączenia dalekobieżne. Wczoraj poinformowano nas, że kilka okręgowych jednostek PKS w kraju zamierza również na czas najbliższych 3-dniowych świąt wprowadzić dalekobieżne kursy.

W dniach od 29. X. do 4. XI. kursować będą następujące autobusy dalekobieżne: Łódź — Rybnik przez Piotrków, Częstochowę — odjazd z łódzkiego Dworca Centralnego PKS o godz. 14.10 (z Rybnika — 6.30), **Łódź — Lublin przez Tomaszów, Radom** — odjazd z Łodzi o 12.50, a z Lublina o 5.20 oraz **trzy autobusy relacji Łódź — Piotrków — Radom** — odjazdy z Łodzi: 11.10, 15.00 i 18.20, a z Radomia: 6.00, 8.30 i 13.30.

W dniach 30 października i 1 listopada o godz. 14.10 odjedzie z Dworca Centralnego **autobus relacji Łódź — Sieradz — Wrocław** (z Wrocławia wyruszy on 29 i 30 października o godz. 7.10). Kursować będzie również **autobus dalekobieżny relacji Płock — Łódź — Kraków.** Odjazdy w kierunku Krakowa w dniach od 29 października do 3 listopada z Płocka o godzinie 8.45, a z Łodzi o 11.20. Powrotne autobusy jeździć będą od 30 października do 4 listopada z Krakowa o 13.15, a z Łodzi o 18.45.

Jak zapowiadaliśmy, **w dniach od 29 października do 2 listopada na łódzkich dworcach PKS będą przygotowane autobusy dodatkowe.** Największy ruch spodziewany jest w piątek i w sobotę. W dyspozycji kierowników obu dworców autobusowych będzie w piątek 11 wozów „bisowych", a w sobotę — 16. Zostaną one skierowane na trasy w kierunku Tomaszowa, Nowego Miasta, Piotrkowa, Radomia, Turku, Płocka i Konina. Tylko na popołudnie 29 października jest już zaplanowanych 28 kursów „bisowych". W niedzielę i w poniedziałek kierownicy dworców dysponować będą rezerwowymi autobusami w zależności od potrzeb. Wozy dodatkowe będą przygotowane również na innych dworcach w całym łódzkim okręgu komunikacyjnym PKS. Na pewno zostaną wykorzystane w poniedziałek po południu, kiedy rozpocznie się fala powrotów.

PKS zwiększy w okresie świątecznym informację i obsługę kas. Już od wczoraj są w przedsprzedaży bilety na autobusy okresowe oraz na połączenia dodatkowe. Zapewniono nas także, iż wozy wyruszające na trasy będą na dworcach wcześniej podstawiane na stanowiska.

Jak nas poinformowano w łódzkiej Dyrekcji Rejonu PKP, **w dniach 30 i 31 października oraz 1 listopada obowiązywać będzie „roboczy" rozkład jazdy pociągów.** Kolej nie przewiduje wprowadzenia dodatkowych połączeń. Będzie natomiast wzmocniona obsługa kas. (sk)

Wspólnik Agcy przekazany Turcji

W Ankarze podano w środę, że Omer Ay, wspólnik Ali Agcy, zamachowca na życie papieża Jana Pawła II, został we wtorek przekazany Turcji przez Republikę Federalną Niemiec.

Ay należy do skrajnej prawicy tureckiej. Oskarża się go o uzbrojenie w roku 1980 i ukrywanie zabójców pewnego lewicowego adwokata tureckiego oraz zaopatrzenie w fałszywe paszporty Agcy i członków jego organizacji „Szare Wilki". Został aresztowany w lutym br. w Hamburgu.

Radzieccy goście w woj. piotrkowskim

W dniu wczorajszym odwiedził województwo piotrkowskie wiceprzewodniczący Centralnej Komisji Rewizyjnej KC KPZR, redaktor naczelny „Partinoj Zizni" — Michaił Iwanowicz Hałdiejew. Radzieckiemu gościowi towarzyszył redaktor naczelny „Życia Partii" Igor Łopatyński. Na wstępie wizyty odbyło się spotkanie gości z polityczno-administracyjnymi władzami woj. piotrkowskiego, podczas którego zapoznali się oni z aktualnymi sprawami i problemami społecznymi i gospodarczymi województwa.

Gość ze Związku Radzieckiego zwiedził też wczoraj teren największej krajowej inwestycji paliwowo-energetycznej — Bełchatowski Okręg Przemysłowy. Interesował się historią budowy elektrowni i kopalni „Bełchatów" obecnym stanem i zaawansowaniem prac oraz perspektywami rozwoju okręgu.

Spotkawszy się w Wolborzu z władzami tej gminy oraz działaczami i kierownictwem spółdzielczości rolniczej M. I. Hałdiejew zapoznał się z najważniejszymi problemami piotrkowskiego rolnictwa.

Podczas wczorajszej wizyty zwiedził on również Muzeum Czynu Partyzanckiego w Polichnie.

m-ak

K. Krementowski zgłosił się do MO

Do KW MO w Gdańsku zgłosił się Karol Krementowski, były członek Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność" Gdańsk i były przewodniczący Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność" w Gdańskich Zakładach Elektronicznych „Unimor".

Wymieniony od 13 grudnia 1981 roku ukrywał się. Po złożeniu stosownych wyjaśnień został zwolniony.

(PAP)

„Zaduszki poetyckie"

Wczoraj (27 bm.) rozpoczął się w Piotrkowie Trybunalskim cykl interesujących imprez kulturalnych, tradycyjnie już nawiązujących swym charakterem i wymową do atmosfery nadchodzącego Święta Zmarłych — zadumy nad przemijającym czasem, wspomnień o bliskich, którzy odeszli.

Tegoroczne piotrkowskie „Zaduszki poetyckie" rozpoczął występ zespołu „Bornus Consort" i recital Przemysława Gintrowskiego Dziś (28 bm.) przed piotrkowską publicznością zaprezentują swoje programy powszechnie znani twórcy nastroju — Łucja Prus i Jan Wołek, którzy wystąpią ze swymi recitalami w domu kultury FMG „Pioma" i w sali piotrkowskiego BWA o godz. 18.00 i 20.00.

„Zaduszki poetyckie" w Piotrkowie zakończy w piątek recital Elżbiety Wojnowskiej, który odbędzie się o godz. 20.00 w BWA. Ten cykl interesujących, nastrojowych imprez powstał w tym roku staraniem piotrkowskiego miejskiego Ośrodka Kultury przy współpracy z Wojewódzkim Domem Kultury w Piotrkowie.

(m-ak)

Przed spotkaniem M. Thatcher — H. Kohl

Sprawa zniesienia sankcji przeciwko firmom zachodnioeuropejskim, sprzeciwiającym się amerykańskiemu embargu na dostawy sprzętu dla budowy gazociągu syberyjskiego, a także problemy obrony — oto główne tematy dwunastego z kolei regularnego brytyjsko—zachodnioniemieckiego spotkania na szczeblu szefów rządów, które odbędzie się w dniach 28—29 bm. w Bonn.

Będzie to zarazem pierwsze tego typu spotkanie premiera Wielkiej Brytanii, Margaret Thatcher, z nowym chrześcijańsko-demokratycznym kanclerzem Republiki Federalnej Niemiec, Helmutem Kohlem.

Według opinii kół rządowych w Bonn, kanclerz Kohl zamierza uzgodnić ze strona brytyjska wspólne stanowisko w kwestii rurociągu syberyjskiego, które z kolej szef rządu RFN przedstawi w przyszłym miesiącu w Waszyngtonie podczas rozmów z prezydentem USA Ronaldem Reaganem. Jeśli chodzi o sprawy obrony, strona zachodnioniemiecka poinformuje stronę brytyjską o przebiegu rozmów między RFN a Francją, które odbyły się w ubiegłym tygodniu. Oczekuje się, że premier Margaret Thatcher udzieli poparcia porozumieniu o rozszerzeniu współpracy w dziedzinie obrony między Paryżem a Bonn.

Oświadczenie przedstawiciela Libii

Stały przedstawiciel Libii w ONZ Ali Traiki oświadczył, że państwa arabskie jednomyślnie i zdecydowanie potępiają ekspansjonistyczną politykę Izraela, zagrażającą pokojowi i bezpieczeństwu nie tylko Bliskiego Wschodu ale całego świata. Przemawiając na konferencji prasowej w imieniu grupy państw arabskich — członków ONZ przedstawiciel Libii oświadczył, że państwa te domagają się niezwłocznego wycofania wojsk izraelskich z Libanu i okupowanych terytoriów arabskich oraz uznania słusznych praw narodu palestyńskiego, w tym prawa do utworzenia własnego państwa.

Nawiązując do ogłoszonego w ONZ listu podpisanego przez delegatów 43 państw arabskich, socjalistycznych i in., w którym to liście wyraża się zastrzeżenia w kwestii uprawnień Izraela jako członka organizacji międzynarodowej przedstawiciel Libii podkreślił, że kraje arabskie zajmują jednolite stanowisko w tej sprawie. Zastrzegają one sobie w przyszłości prawo do postawienia Izraela przed sądem światowej społeczności narodów, jeśli państwo to będzie nadal ignorować postanowienia ONZ i żądania światowej opinii publicznej.

PABIANICE

Co dwa lata remont

Poważny brak mieszkań w mieście powoduje, że wielu domom przeznaczonym do rozbiórki przedłuża się żywot przy pomocy częstych remontów. Dla przykładu w czekających na wyburzenie już kilkanaście lat tzw. „domkach familijnych" co dwa lata trzeba wymieniać podłogi zżerane przez wilgoć i grzyb. Częstej wymianie podlega także stolarka okienna i drzwiowa.

W. NOW.

Episkopat Kalabrii ekskomunikował mafię

Po konferencji episkopatu Sycylii, która podejmując decyzję bez precedensu ogłosiła ekskomunikę mafii, również episkopat Kalabrii uchwalił dokument zawierający stanowcze potępienie tej potężnej i wpływowej organizacji przestępczej. Ekskomunikowanie mafii przez biskupów sycylijskich, i dokument biskupów kalabryjskich prasa włoska nazwała „aktami wielkiej odwagi".

Członkowie konferencji episkopatu Kalabrii, zgromadzeni w tych dniach w Canazaro, określili mafię jako „haniebną plagę społeczeństwa włoskiego, wyraz zacofania społeczno-gospodarczego i przejaw niepokojącego zwyrodnienia moralnego, które w obecnych czasach coraz bardziej przybiera na sile i rozpowszechnia się". Dokument potępia zbrodnie mafii wyrażające się „w niezliczonych zabójstwach, rozpowszechnianiu narkotyków, uprawianiu paserstwa i praktykach wymuszania pod groźbą śmierci okupu pieniężnego". Biskupi Kalabrii wyrażają uznanie wszystkim tym ludziom, którzy zdobywają się na odwagę, aby przeciwstawić się mafii i stosowanej przez nią przemocy.

24 godziny

● **WARSZAWA. Na zaproszenie ministra komunikacji — Janusza Kamińskiego przebywał w Polsce w dniach 26—27 bm. z roboczą wizytą minister komunikacji NRD — Otto Arndt.**

● **BIELSKO BIAŁA — KATOWICE.** Kontynuują prace uczestnicy 59 posiedzenia Stałej Komisji Przemysłu Węglowego Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej.

● **RZYM. W środę koalicyjny rząd premiera Giovanni Spadoliniego uzyskał w parlamencie wotum zaufania. Przedmiotem głosowania była polityka podatkowa, jako część programu oszczędnościowego.**

● **BONN.** Zachodnioniemiecka agencja DPA podała, powołując się na Ministerstwo Obrony Holandii, że samolot myśliwski typu „Starfighter", należący do zachodnioniemieckich sił powietrznych uległ katastrofie i spadł do morza w pobliżu wyspy Vlieland. Pilotowi udało się katapultować.

● **HAWANA.** Gen. Efrain Rios Montt, szef reżimu gwatemalskiego, pod naciskiem wysłanników międzyamerykańskiej komisji praw człowieka, która niedawno odwiedziła Gwatemalę, przyrzekł, że nie będą się już odbywały wojskowe egzekucje partyzantów bez przeprowadzenia postępowania sądowego.

● **LONDYN.** Przywódca Brytyjskiej Partii Socjaldemokratycznej, Roy Jenkins wykluczył ewentualną możliwość utworzenia po przyszłych wyborach parlamentarnych koalicji wspólnie z konserwatystami, kierowanymi przez Margaret Thatcher.

● **WARSZAWA. Podsekretarz stanu w Ministerstwie Handlu Zagranicznego, Antoni Karaś, przyjął ambasadora Nowej Zelandii, Hugo Judda. Omówiono aktualny stan stosunków gospodarczych między Polską i Nową Zelandią oraz możliwości ich dalszego rozwoju.**

REFERAT BIURA POLITYCZNEGO KC PZPR

Partia wobec węzłowych problemów rozwoju społeczno-gospodarczego kraju w latach 1983 – 1985

(S K R Ó T)

Podźwignięcie kraju z kryzysu gospodarczego to obecnie zasadniczy kierunek działań partii i władz państwowych. Zadania partii na rok bieżący nakreśliła uchwała VIII Plenum KC. Większość organizacji partyjnych rzetelnie realizuje jego decyzje. Ich działalność inspiratorska i organizatorska przyczynia się do lepszego gospodarowania w przedsiębiorstwach do stopniowej normalizacji funkcjonowania gospodarki.

Sytuacji społeczno-gospodarczej nie można jednak radykalnie zmienić z dnia na dzień. Mamy przecież do czynienia z regresem gospodarki i załamaniem równowagi ekonomicznej o bezprecedensowej skali.

Kryzys przezwyciężamy w niekorzystnej sytuacji politycznej i gospodarczej na świecie. Forsowana przez USA polityka zbrojeń oraz próby naruszenia równowagi sił powodują niebezpieczny wzrost napięcia w stosunkach międzynarodowych. **Rząd Stanów Zjednoczonych z pozycji siły, depcząc powszechnie uznane normy współżycia międzynarodowego usiłuje ingerować w wewnętrzne sprawy naszego kraju, eskaluje wobec Polski sankcje ekonomiczne.** Są one obliczone na załamanie naszej gospodarki, pogorszenie warunków życia społeczeństwa.

Pomimo tak niesprzyjających warunków występują coraz wyraźniej tendencje poprawy. **Wyróżnia się zwłaszcza wysoki poziom produkcji w gałęziach surowcowo-wydobywczych, przede wszystkim węgla kamiennego.** Wzrost produkcji obejmuje coraz więcej branż przemysłu przetwórczego. Od kilku miesięcy notowany jest w przemyśle wzrost wydajności pracy. Wzrasta eksport. **Udaje się, jak dotąd — choć nie bez trudności — zapewnić pokrycie norm kartkowych na artykuły żywnościowe.**

Słowem, oznaki te świadczą, że gospodarka znajduje się w punkcie zwrotnym, że zahamowaliśmy spadek produkcji i że wkraczamy na drogę przezwyciężania kryzysu. **Dzieje się tak dzięki ofiarnej postawie ludzi pracy, wysiłkowi klasy robotniczej.** Istotne wsparcie stanowi wszechstronna pomoc Związku Radzieckiego, współpraca z innymi krajami socjalistycznymi.

Dziś nie jest już kwestią, czy zdołamy przezwyciężyć kryzys, ale jak szybko potrafimy tego dokonać.

Jest to kluczowe pytanie w toczącej się od dwóch miesięcy społecznej dyskusji nad założeniami koncepcji planu społeczno-gospodarczego do 1985 roku.

Odwołanie się do opinii społeczeństwa już w pierwszej fazie prac nad wariantami projektu planu stanowi istotną zmianę w dotychczasowej praktyce, jest ważnym krokiem w uspołecznieniu procesu planowania.

Najwięcej miejsca w konsultacjach zajęły problemy społeczne i perspektywy ich rozwiązywania. **Dominowały sprawy rosnących cen, dokuczliwie odczuwanych braków wielu podstawowych towarów, spekulacji, niewystarczającego zaopatrzenia pracowników w środki ochrony pracy, złej obsługi obywateli i niedomogów w funkcjonowaniu komunikacji publicznej.** Dyskusja potwierdziła, że dla klasy robotniczej podstawowym sprawdzianem postępu w przezwyciężaniu kryzysu będzie przede wszystkim poprawa materialnych warunków życia.

Jest to głównym celem polityki partii. Ale partia nie może składać obietnic pochopnych. **Należy się liczyć, że w najbliższym czasie możliwości spełnienia społecznych oczekiwań będą ograniczone.** Decyduje o tym w pierwszym rzędzie znacznie obniżony w stosunku do lat siedemdziesiątych poziom produkcji i dochodu narodowego. Poza tym w latach osiemdziesiątych trzeba będzie więcej wytwarzać, niż można będzie dzielić.

Lata 1983—85 będą w tej sytuacji okresem skromnego wzrostu spożycia. **W najbliższym roku głównym zadaniem będzie zahamowanie jego spadku oraz tworzenie warunków dla poprawy w tej dziedzinie w latach następnych.**

Jak zatem powinna być kształtowana polityka społeczna? W toku konsultacji większość organizacji i instancji partyjnych wypowiedziała się za szybszym wzrostem na obecnym etapie spożycia indywidualnego niż zbiorowego. **Płace muszą wzrastać jako istotna dźwignia podnoszenia wydajności pracy.** W miarę zwiększania dochodu narodowego wzrastać jednak powinny także wydatki na ochronę zdrowia, oświatę i kulturę. **Jest bowiem w tych dziedzinach wiele zaniedbań i nie zaspokojonych potrzeb.**

Kierując się opiniami organizacji partyjnych, załóg zakładów pracy, partia za podstawowe cele społeczne uznaje:

— wyżywienie narodu, tworzenie warunków dla trwałego rozwiązania problemu żywnościowego w Polsce;

— zaopatrzenie ludności w niezbędne dla codziennego życia towary przemysłowe;

— zahamowanie pogarszania się sytuacji mieszkaniowej i stworzenie przesłanek dla jej stopniowej poprawy;

— przestrzeganie w polityce płac i dochodów socjalistycznych zasad wynagradzania według wyników pracy oraz zapewnienie ochrony socjalnej grupom ludności znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji materialnej;

— poprawę opieki zdrowotnej, zaspokojenie zapotrzebowania na leki, konsekwentną realizację programu budowy szpitali, przychodni i ośrodków zdrowia.

Strategicznym zadaniem jest rozwiązanie problemu żywnościowego. **Produkcję i spożycie żywności, a zwłaszcza mięsa i jego przetworów musimy w zdecydowanie większym stopniu oprzeć na zasobach krajowych.** Utrzymanie importu zbóż, pasz i żywności na poziomie z lat ubiegłych nie będzie bowiem w znanej sytuacji płatniczej kraju możliwe. Wymaga to pierwszeństwa dla rolnictwa w nakładach inwestycyjnych i zaopatrzeniu w środki produkcji a także przedsięwzięć na rzecz lepszego zagospodarowania i przetwórstwa płodów rolnych.

Problemy rozwoju gospodarki żywnościowej zostaną całościowo rozpatrzone na przygotowywanym, wspólnym z NK ZSL plenarnym posiedzeniu Komitetu Centralnego.

Dla normalizowania rynku, obok zaopatrzenia w żywność, napilniejszym zadaniem jest złagodzenie drastycznego niedoboru towarów przemysłowych o podstawowym dla społeczeństwa znaczeniu, a zwłaszcza wyrobów przemysłu lekkiego.

Niedobory wielu tych towarów na rynku wynikają dziś nie z braku surowców i materiałów, lecz z gorszego wykorzystania czasu pracy ludzi i maszyn.

Istnieją więc realne szanse, aby poprzez poprawę sytuacji w tej dziedzinie, ludność była lepiej zaopatrzona w podstawowe towary. **Zależy to przede wszystkim od załóg.** Jeżeli zostaną wykorzystane wszystkie możliwości wzrostu produkcji, to pod koniec przyszłego roku możliwe będzie ograniczenie zakresu reglamentacji.

W okresie najbliższych trzech lat możemy więc odbudować rynek przywrócić normalne jego funkcjonowanie.

Bardzo trudnym problemem, wywołującym wiele dyskusji i krytyki są ceny. W toku konsultacji wypowiadano się za ograniczeniem przewidywanego w założeniach planu wzrostu cen. Często pytano, czy dalszy wzrost cen jest nie do uniknięcia.

Zmian cen uniknąć się nie da. Ceny muszą spełniać aktywną rolę. Takie są wymogi racjonalnego gospodarowania, reformy gospodarczej. Ceny niektórych wyrobów i usług mogą jednak, a nawet powinny się obniżać. **Decydować o tym będą koszty wytwarzania.** Dziś są one w wielu fabrykach zdecydowanie za wysokie. **Przywrócenie równowagi na rynku nie może być dokonane tylko na drodze podnoszenia cen.** Musi wzrastać produkcja. Zwiększanie zysków, płac, świadczeń w przedsiębiorstwach i spółdzielniach drogą podnoszenia cen grozi żywiołową inflacją.

W walce z inflacją podstawowe znaczenie ma ścisłe wiązanie wzrostu płac z wydajnością pracy, przyrostu dochodów pieniężnych ludności ze zwiększeniem dostaw towarów i usług na rynek, przywracanie równowagi w budżecie państwa. **Rygorystycznie kontrolowane będzie przestrzeganie zasad ustalania cen. Trzeba, aby kompetentne organa administracji zaczęły śmielej korzystać z ustawowych możliwości odbierania uprawnień do ustalania cen tym przedsiębiorstwom, które ich nadużywają.** Wykorzystywaniu przez producentów monopolistycznej pozycji dla dyktowania cen, zmowom cenowym na szkodę konsumenta, powinna położyć tamę przygotowywana obecnie ustawa antymonopolowa. Dobiegają końca prace nad korektą systemu marż.

Sprawy obniżania kosztów, rzetelnego ustalania cen muszą być w centrum uwagi organizacji i instancji partyjnych.

W okresie niedoborów rynkowych dużego znaczenia nabiera zaopatrzenie w deficytowe towary załóg robotniczych, ludzi pracy. **Musimy uczynić wszystko, aby towary te nie trafiały w ręce spekulantów.**

Sytuacja rynkowa w istotny sposób wpływa na nastroje społeczeństwa. **W polityce społeczno-gospodarczej problemom rynku i zaspokajania potrzeb ludności musi więc być nadana najwyższa ranga.**

Głębokie trudności przeżywa budownictwo mieszkaniowe. Rozwiązywanie nabrzmiałej kwestii mieszkaniowej jest więc zadaniem o szczególnej doniosłości społecznej. IX Plenum KC uznało w swojej uchwale rządowy program rozwoju budownictwa mieszkaniowego do 1990 roku za właściwą wytyczną doraźnych i długofalowych działań w tym zakresie.

Państwo wspierać powinno wszystkie konstruktywne inicjatywy społeczne, zmierzające do rozwoju budownictwa mieszkaniowego. **Dużych szans upatrywać należy w działalności tworzących się małych spółdzielni i zrzeszeń mieszkaniowych, nastawionych na znaczny wkład pracy własnej członków w budowę mieszkań.** Należy pilnie wprowadzić w życie udogodnienia dla taniego, zorganizowanego budownictwa jednorodzinnego.

Rozwijając różnorodne formy budownictwa — nadal traktować trzeba wielorodzinne spółdzielcze budownictwo mieszkaniowe, jako najbardziej powszechną drogę do uzyskania mieszkania. **W odpowiednim zakresie przywracane też będzie budownictwo komunalne.** Na najbliższym posiedzeniu Sejmu przewiduje się rozpatrzenie projektu nowelizacji prawa lokalowego. Jego przyjęcie umożliwi skuteczniejsze zwalczanie wszelkich odstępstw od zasady — jedno mieszkanie na jedną rodzinę.

W warunkach kryzysu gospodarczego ze szczególną mocą partia akcentuje kwestię ochrony socjalnej tych grup ludności, które znajdują się w najtrudniejszej sytuacji materialnej. W myśl postanowień IX Zjazdu został przygotowany i wniesiony pod obrady Sejmu projekt ustawy o powszechnym systemie emerytalno-rentowym. **Ustawa pozwoli stopniowo zlikwidować stary portfel rent i emerytur. Dla mieszkańców wsi wielkie znaczenie będzie mieć uchwalenie przez Sejm i wprowadzenie w życie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i ich rodzin.**

Zasadniczym celem polityki płacowej w warunkach reformy gospodarczej jest wzrost wydajności pracy. Funkcja socjalna państwa w tej dziedzinie sprowadza się do ustalania poziomu najniższego wynagrodzenia odpowiednio do zmian w kosztach utrzymania oraz określania relacji płac najwyższych do najniższych.

Natomiast znacznie większą rolę niż dotychczas odgrywać powinna działalność socjalna zakładów pracy.

Klasę robotniczą, ludzi pracy, oburzają zjawiska żerowania i zbijania fortun na kryzysie. Naruszają one elementarne zasady socjalistycznej sprawiedliwości. **Partia podziela stanowisko, że nie mogą one być tolerowane. Dlatego tak ważne znaczenie ma pełne zrealizowanie rządowego programu przeciwdziałania tym zjawiskom przedstawionego przez prezesa Rady Ministrów Wojciecha Jaruzelskiego w Sejmie 9 października br.** Patrzymy realistycznie — prowadzeniu działalności usługowej, handlowej, produkcyjnej, na własny rachunek, związanemu z tym wysiłkowi, przedsiębiorczości i ryzyku muszą — z natury rzeczy — towarzyszyć odpowiednie dochody. Nie mogą one jednak przekraczać uznanych społecznie norm.

Polityka społeczna partii jest nakierowana na poprawę warunków bytu całego społeczeństwa. Jednakże jej klasowy charakter wyrażać się musi we wzmożonej trosce o warunki życia i pracy klasy robotniczej. Z niej partia wyrasta; poprawa jej losu stanowi podstawowy cel naszych działań. W trudnych obecnie warunkach, przestrzeganie klasowego charakteru polityki społecznej, nabiera szczególnego znaczenia.

Wyniki dotychczasowej dyskusji w przedsiębiorstwach, w środowiskach społeczno-zawodowych nad kierunkami rozwoju w latach osiemdziesiątych, a także tegoroczne tendencje w gospodarce, pozwalają sformułować tezę, że istnieją przesłanki dla skuteczniejszego i szybszego niż dotychczas przezwyciężania kryzysu.

Przemawia za tym również realna ocena aktywów, którymi dysponuje nasza gospodarka. Należą do nich przede wszystkim:

— poważny i stosunkowo nowoczesny, a zarazem nie w pełni wykorzystany majątek produkcyjny, który nawet w trudnych ostatnich dwóch latach nie przestał się powiększać;

— wzrastające szeregi i kwalifikacje kadr w gospodarce narodowej;

— znaczny potencjał zaplecza naukowo-badawczego;

— możliwości lepszego wykorzystania krajowych zasobów surowcowych;

— trwałe powiązania i korzystne perspektywy rozwoju współpracy z krajami socjalistycznej wspólnoty.

Polityka gospodarcza lat osiemdziesiątych powinna być ukierunkowana przede wszystkim na:

— maksymalne wykorzystanie posiadanych aktywów dla wzrostu produkcji;

— racjonalizację procesów gospodarowania;

— przywracanie równowagi ekonomicznej;

— zmiany w strukturze wytwarzania i rozwoju gospodarki dla lepszego zaspokajania podstawowych potrzeb społeczeństwa.

Tempo rozwoju produkcji, a tym samym tempo wychodzenia z kryzysu zależy w zasadniczej mierze od skuteczności rozwiązywania problemów zaopatrzeniowych gospodarki. Niedostatek surowców i materiałów, zwłaszcza z importu, stanowi dziś barierę wzrostu produkcji. **Dla przełamania tej bariery niezbędne są kompleksowe działania zmierzające do zmniejszenia materiałochłonności. Zaostrzenia wymagają także rygory w zakresie jakości, trwałości i niezawodności wyrobów.**

Łagodzeniu trudności zaopatrzeniowych służyć powinno lepsze wykorzystanie krajowej bazy surowcowej. **Szczególne znaczenie ma wydobycie i racjonalne wykorzystanie podstawowego naszego bogactwa — węgla kamiennego.** Programem minimum musi być zapewnienie niezbędnych warunków dla utrzymania tegorocznego poziomu wydobycia.

Wiele przedsiębiorstw i branż odczuwa brak rąk do pracy. Uniemożliwia to zwiększenie produkcji. Jedne przedsiębiorstwa odczuwają deficyt zatrudnienia, w innych występują jego przerosty w stosunku do produkcji. **Powszechnie nadmierne jest zatrudnienie w administracji gospodarczej.**

Wzrostowi zatrudnienia, które może dać szybki wzrost produkcji, musi służyć polityka płac i zatrudnienia, mechanizmy ekonomiczne oraz wdrażane w przedsiębiorstwach systemy motywacyjne. **Te instrumenty, a także niezbędne rozwiązania socjalne, sprzyjać powinny przywracaniu pełnych obsad na drugiej, a nawet trzeciej zmianie, zwłaszcza tam, gdzie bez zwiększenia zmianowości długo nie będzie możliwe uzyskanie poziomu produkcji zapewniającego zaspokojenie potrzeb rynkowych.**

Gwałtowne skrócenie czasu pracy dokonane w 1981 roku ograniczyło produkcję, w tym także wyrobów najbardziej potrzebnych społeczeństwu. Społeczeństwo drastycznie to dziś odczuwa. **Tymczasem zakłady „Stomil" w Łodzi i Grudziądzu nie wykorzystują prawie 30 proc. zdolności w produkcji obuwia gumowego o które woła rynek.** Ze społecznych więc przesłanek zrodziła się propozycja szerszego podejmowania pracy w wolne soboty.

Wyniki konsultacji wskazują, iż przy rozwiązywaniu tego problemu należy się kierować następującymi zasadami: **— Trzeba przede wszystkim w pełni wykorzystać obecnie obowiązujący czas pracy; — pracę w wolne soboty powinny podejmować tylko te zakłady, które posiadają dostateczne zaopatrzenie surowcowo-materiałowe, a ich wyroby są społeczeństwu pilnie potrzebne, decyzje o pracy w soboty powinny być podejmowane dobrowolnie i samodzielnie przez kierownictwa i samorządy przedsiębiorstw, w zakładach pracy należy stworzyć odpowiednio atrakcyjne warunki wynagradzania za pracę w wolne soboty.**

Część zakładów już podejmuje pracę w wolne soboty.

W trudnym dla naszej gospodarki okresie, jeszcze bardziej uwidoczniły się walory trwałych i stabilnych powiązań z ZSRR i innymi krajami RWPG. **Szczególną rolę odgrywa współpraca i pomoc Związku Radzieckiego.** Tylko w bieżącym roku radzieckie dostawy do Polski przewyższą nasz eksport na rynek radziecki o ponad 70 mld zł. Kierownictwo Związku Radzieckiego wyraziło już zgodę na utrzymanie podobnej sytuacji w roku 1983. **Zacieśnianie współpracy w ramach RWPG i wzbogacanie jej o nowe formy stanowić powinny jedną z podstawowych wytycznych dla polityki gospodarczej.**

Potrzebne jest także aktywniejsze wykorzystanie możliwości współpracy z krajami rozwijającymi się. Dalszy rozwój stosunków gospodarczych z kapitalistycznymi krajami rozwiniętymi uwarunkowany jest zaniechaniem stosowanych wobec Polski restrykcji i dyskryminacji, dogodnym dla obu stron długofalowym rozwiązaniem problemów płatniczych.

Rozszerzenie wymiany towarowej i współpracy gospodarczej Polski z zagranicą, wiąże się nierozerwalnie z rozwojem gospodarki morskiej. Uchwała IX Zjazdu zobowiązała Komitet Centralny do rozpatrzenia całokształtu zagadnień gospodarki morskiej.

W minionych latach nastąpiło drastyczne obniżenie poziomu nakładów inwestycyjnych i ich udziału w dochodzie narodowym. Ten fakt równolegle z nadmiernie rozbudowanym frontem inwestycyjnym i dużą liczbą budów wstrzymanych decyduje o trudnej sytuacji inwestycyjnej.

Jakie w tych warunkach należy przyjąć podstawowe założenia polityki inwestycyjnej?

PO PIERWSZE — w trosce o niedopuszczenie do zrujnowania majątku produkcyjnego, o dalszą przyszłość, nie można dalej obniżać poziomu nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej.

PO DRUGIE — konieczne jest zapewnienie nakładów inwestycyjnych na modernizację aparatu wytwórczego oraz eliminowanie wąskich ogniw w gospodarce, co szczególnie mocno odnosi się do transportu.

PO TRZECIE — zgodnie z uchwałą IX Zjazdu, pierwszeństwo uzyskać powinny nakłady na rozwój gospodarki żywnościowej oraz budownictwa mieszkaniowego. Uwzględnione być muszą także potrzeby rozwoju gospodarki paliwowo-energetycznej.

Gospodarka coraz dotkliwiej odczuwa, narastająca w miarę wzrostu produkcji, niewydolność transportu. Jest to w dużym stopniu rezultat wieloletnich zaniedbań w jego rozwoju.

Trzeba je odrabiać. Powinno to znaleźć odzwierciedlenie w planie na lata 1983—85.

Podjęte zostały przez rząd doraźne kroki mające na celu poprawę funkcjonowania transportu, wzmocnienie jego potencjału remontowego i lepsze zaopatrzenie materiałowe. **Obowiązek udzielania pomocy transportowi, zwłaszcza kolejarzom, spoczywa w dużej mierze na jego użytkownikach.**

Konieczny jest zwiększony wkład nauki i techniki w rozwiązywanie kluczowych problemów rozwojowych naszego kraju — wyżywienia narodu, budownictwa mieszkaniowego, ochrony zdrowia i środowiska naturalnego człowieka.

Ważna rola przypada ruchowi racjonalizacji i wynalazczości. **Nowych możliwości należy szukać w pogłębianiu związków z nauką i techniką krajów wspólnoty socjalistycznej, a przede wszystkim z nauką i techniką radziecką.** Konieczny będzie także import osiągnięć myśli technicznej z krajów kapitalistycznych. Jednocześnie trzeba ofensywniej rozwijać eksport polskiej myśli technicznej.

Realizacji celów polityki gospodarczej służyć powinien system kierowania gospodarką, jego mechanizmy ekonomiczne, rozwiązania organizacyjne i regulacje prawne. Wdrażana od 10 miesięcy reforma gospodarcza zmieniła je gruntownie.

Z reformą wiążą się zrozumiałe nadzieje społeczne na przezwyciężenie kryzysu i poprawę warunków życia. **Tym oczekiwaniom towarzyszy również szereg nieporozumień. Część społeczeństwa uwierzyła pod wpływem ubiegłorocznych haseł w mit cudotwórczej mocy reformy.** Zderzenie z twardą rzeczywistością, a więc ze wzrostem cen i ostrymi nadal brakami wielu towarów, wywołuje nierzadko niechęć do samej reformy. Jej bowiem mylnie przypisuje się spadek stopy życiowej, zapominając, że jest on wynikiem ciężkiego kryzysu gospodarczego, spadku produkcji.

Rozczarowania rodzące się na tym tle mogą stanowić poważne zagrożenie dla dalszych losów reformy. **Aby tak się nie stało, potrzebne jest prostowanie błędnych sądów, cierpliwe wyjaśnianie istoty reformy.** To zadanie adresujemy do członków partii, organizacji partyjnych. **To także powinność administracji państwowej i gospodarczej, dziennikarzy i publicystów, wszystkich, którym sprawa powodzenia reformy gospodarczej leży na sercu.**

Dziś jeszcze za wcześnie na generalne oceny. Zbyt krótko funkcjonują nowe rozwiązania. Niektóre, zgodnie z programem, dopiero oczekują na wprowadzenie. **Pamiętać stale musimy, iż mechanizmy reformy ruszają w okresie niezwykle ostrych dysproporcji, ogólnego rozregulowania gospodarki. Reforma to nie tylko, a nawet nie głównie zmiana przepisów. To przede wszystkim konieczność zmiany postaw i przyzwyczajeń, przewartościowań w świadomości.** To więc wielki proces społeczny, którego nie można zadekretować.

Proces ten rozpoczął się. Świadczy o tym sporo nowych zjawisk w działalności przedsiębiorstw. Wiele z nich aktywnie wykorzystuje uzyskaną samodzielność.

Obok tych pozytywów dają o sobie znać także zjawiska negatywne. Zaliczyć do nich należy osiąganie wysokich zysków drogą nieuzasadnionego wzrostu cen, pokrywanie nim niegospodarności i nadmiernie wysokich kosztów wytwarzania.

Liczne opinie i uwagi przekazane przez instancje zakładowe i wojewódzkie partii oraz organizacje społeczne pozwalają sformułować wniosek, iż zmiany szczegółowych rozwiązań reformy powinny przede wszystkim służyć:

— silniejszemu oddziaływaniu na rozwój produkcji oraz obniżaniu kosztów wytwarzania,

— skuteczniejszemu pobudzaniu wzrostu wydajności pracy i racjonalicji zatrudnienia,

— przeciwdziałaniu tendencjom inflacyjnym, a zwłaszcza podwyższaniu cen dla osiągania nienależnych korzyści,

— przełamywaniu pozycji monopolistycznych,

— zwiększaniu eksportu oraz poprawie jego efektywności.

Wymogi te zostały w znacznej mierze uwzględnione w przygotowywanych propozycjach modyfikacji obecnie obowiązujących rozwiązań reformy. Powinny one być z odpowiednim wyprzedzeniem przekazane do wiadomości przedsiębiorstw.

Już na VIII Plenum stwierdzono, że reforma przekroczyła bramy fabryk. Niestety, w wielu z nich zatrzymała się w dyrektorskich gabinetach, nie wkroczyła do hal produkcyjnych, a przecież jej powodzenie zależy przede wszystkim od tego, na ile powiedzie się ona w fabryce.

Podstawowym instrumentem organizowania pracy społeczeństwa, kierowania rozwojem społeczno-gospodarczym kraju jest plan centralny. W toku prac nad planami przedsiębiorstw dążyć należy do tego, aby w największym stopniu uwzględniały one założenia planu centralnego. Organizacje partyjne powinny inspirować samorządy pracownicze i dyrekcje przedsiębiorstw do tego, aby ich plany społeczno-gospodarcze były ambitne i zarazem oparte o realne przesłanki.

Od ludzi zależy, jak i na ile zostaną wykorzystane reguły i mechanizmy reformy. **Może się ona powieść tylko z zangażowaną, dobrze przygotowaną do działania w nowych warunkach — kadrą.** Trzeba podnosić wobec niej wymagania, ale też chronić pozycję i umacniać jej autorytet. Bardziej zadbać musimy o należną rangę mistrzów i brygadzistów w zakładach pracy.

O możliwości przezwyciężenia kryzysu i skutecznej realizacji zadań przewidzianych na lata 1983—85 zadecyduje postawa społeczeństwa, uzyskanie jego akceptacji dla proponowanych działań, włączenie ludzi pracy do aktywnego urzeczywistniania celów społeczno-gospodarczych. **O tę akceptację i gotowość udziału w pokonywaniu trudności musimy usilnie zabiegać. Najsprawniejsze mechanizmy ekonomiczne mogą okazać się zawodne, jeśli zabraknie inicjatywy, zangażowania, chęci działania, osobistego wkładu w pokonywanie trudności.** Rzeczowa argumentacja, własnym partyjnym przykładem i działaniem trzeba przełamywać opory, atmosferę nieufności, niewiarę w możliwości poprawy sytuacji.

Szerzej odwołać się trzeba do społecznych form aktywności, samorządów, organizacji społecznych, zawodowych, związków młodzieży. **Szczególną wagę przywiązujemy do działalności samorządów pracowniczych.** Rozpoczęły one pracę już w ponad ośmiuset przedsiębiorstwach.

Intencją partii jest, by proces uruchamiania działalności samorządów został zakończony w zasadzie jeszcze w bieżącym roku, by rozpoczynały one pracę w życzliwym klimacie tworzonym, zarówno przez organizacje partyjne, jak i dyrekcje zakładów. **Liczymy że samorządy pracownicze działając w zgodzie ze swoimi statutowymi powinnościami, występując w roli współzarządzającego i współodpowiedzialnego za losy zakładu, odegrają wielką rolę w aktywizacji załóg, przyczynią się do poprawy gospodarowania w swoim przedsiębiorstwie.**

W działalności społeczno-gospodarczej wzrosnąć powinno znaczenie samorządu terytorialnego. Wyrażamy przekonanie, że samorząd terytorialny stanie się szeroką platformą aktywności społeczeństwa, miejscem inicjatyw i działań służących rozwiązywaniu lokalnych problemów.

Znaczną rolę w wyzwalaniu społecznej aktywności wokół rozwiązywania problemów społeczno-gospodarczych odegrać powinny organizacje społeczne i zawodowe, a wśród nich NOT, PTE, Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa, Stowarzyszenie Księgowych, skupiające pokaźny potencjał twórczej myśli i pracy setek tysięcy inżynierów, techników i ekonomistów. Członkowie partii w tych organizacjach powinni je inspirować do aktywnej pracy na rzecz rozwiązywania problemów zakładu, regionu, kraju.

Kryzys mocno uderzył w aspiracje i nadzieje młodego pokolenia, utrudnił start zawodowy i rodzinny. **Od młodych słyszymy najwięcej słów rozgoryczenia i krytyki.** Do sytuacji młodzieży odniósł się Komitet Centralny na poprzednim posiedzeniu uznając za szczególnie ważne odbudowę wiary młodych w sens ich wysiłku, potrzebę aktywności. **Zadań na miarę ambicji i możliwości młodego pokolenia nie brakuje.**

Ustawa o związkach zawodowych otworzyła drogę do odrodzenia niezależnego, samorządnego ruchu związkowego. **Wyrażamy przekonanie, że ruch związkowy będzie ważnym ogniwem demokracji socjalistycznej, zapewni reprezentację rzeczywistych interesów ludzi pracy i sprzyjać będzie ich aktywizacji na rzecz przezwyciężania kryzysu.**

Zaufanie do partii, do jej programu wykuwamy w codziennym działaniu. **Nie deklaracje są dziś miarą naszej wiarygodności, a czyny i dokonania. Tym potwierdzamy przewodnią rolę partii, jej zdolność do wyprowadzenia kraju i gospodarki z kryzysu.** Zawsze, ale zwłaszcza teraz, gdy tak trudno, partia powinna być blisko codziennych trosk i kłopotów ludzi pracy, reagować na krzywdę, inicjować pomoc dla tych, którzy jej potrzebują. Partia — organizacje partyjne, członkowie partii przewodzić powinni walce o przestrzeganie zasad sprawiedliwości społecznej. Ofensywność partii w zwalczaniu przejawów zła, niesprawiedliwości, w podejmowaniu i rozwiązywaniu codziennych, życiowych problemów ludzi pracy decydować będzie o pozyskiwaniu społecznego zaufania dla jej działań i jej programu.

Nasz kraj ma atuty dla zapewnienia godziwych warunków pracy i życia społeczeństwa. **Aby je wykorzystać, potrzeba wytężonej i zgodnej pracy całego narodu. Sianie niepokoju, jątrzenie, wywoływanie napięć, to środki z arsenału niezgody. Z dramatycznego czysto polskiego doświadczenia wyrosło powiedzenie, iż tylko zgoda buduje.**

(PAP)

„BARBARA, MIŁOŚĆ I MEDYCYNA"

Nie tylko do poduszki

Najnowszą książkę EDWARDA KOPCZYŃSKIEGO **„Barbara, miłość i medycyna"** przeczytałem z tzw. mieszanymi uczuciami. Była to bowiem lektura, którą się czyta szybko, co jest bez wątpienia sporym walorem, ale która nie zmusza do najmniejszych nawet refleksji, co jest z kolei poważnym mankamentem.

Książka przyciąga nie tylko rzucającą się w oczy, „seksowną" okładką, ale i intrygującą informacją umieszczoną na ostatniej stronie. **„Powieść jest kontynuacją — czytamy w niej — wydanej wcześniej książki „Miłość i medycyna". Tym razem sprawy rodzinne ukazane zostały z punktu widzenia kobiety. Analiza problemów rozpadającego się małżeństwa osadzona jest w szerokim tle współczesnych zagadnień społeczno-obyczajowych".**

Przyznać trzeba, że brzmi to interesująco. Próby podwójnego spojrzenia na ten sam problem mieliśmy chociażby w „Klimatach" Maurois, na tej samej zasadzie skonstruowany był również film „Ona i on". Obydwa dzieła, aczkolwiek różniące się sposobem wypowiedzi, cieszyły się ogromnym zainteresowaniem czytelników i widzów. I to nie tylko ze względu na wartości czysto literackie czy filmowe. Tego typu zestawienia, poza tym, że są oryginalnym rozwiązaniem formalnym, stwarzają wspaniałą okazję do przedstawienia rozmaitych osobowości i różnych spojrzeń na ten sam problem.

W przypadku książki Edwarda Kopczyńskiego ów zabieg formalny minął się jednak, i to sporo, z celem. Obydwie powieści wydane zostały bowiem w odstępie kilku lat. Jest to tak długi okres że mało prawdopodobne wydaje się, by czytelnik przy obecnej lekturze mógł odwoływać się do książki wcześniejszej. Jeśli dodamy do tego, że wielu czytelników z pewnością nie czytało pierwszej książki, fiasko okaże się pełne.

Zapewne autorowi chodziło o to, by jego nowa książka była nie tylko kontynuacją poprzedniej, ale i mogła jako dzieło funkcjonować samodzielnie. Taki uniwersalizm jest jednak lekko irytujący i co gorsza skłania do podejrzeń o kilkakrotne „ogrywanie" tych samych pomysłów...

Dziwić więc musi przytoczona na wstępie notka informacyjna. Sugeruje ona bowiem, że jest to dzieło ambitne, skłaniające do refleksji. Tymczasem... Zwróćmy zresztą uwagę na samą fabułę. Poznajemy małżeństwo, które przeżyło ze sobą wiele lat. W miarę upływu czasu zaczyna ono przeżywać kryzys, rodzą się problemy, które w końcu prowadzą do jego rozbicia. Dlaczego jednak do tego prowadzą, jakie to są problemy, skąd się biorą, gdzie tkwi ich źródło, pozostaje do końca tajemnicą. Tajemnicą owiane są również motywy postępowania głównej bohaterki.

Niełatwo jest zrozumieć kobietę, Barbarę jednak z książki Kopczyńskiego zrozumieć jest w ogóle nie sposób. Mnie w każdym razie to się nie udało. Z pewnością autor ma większe w tym względzie doświadczenie, powinien jednak — tak przynajmniej sądzę — w sposób bardziej zrozumiały podzielić się nim z czytelnikiem.

W notce informacyjnej jest mowa o „szerokim tle współczesnych zagadnień społeczno-obyczajowych". Gdzież jest to tło? Czyżby miały nim być pojedyncze epizody nic nie wnoszące do książki, jak np. okupacyjne przeżycia Barbary, historia Agnieszki, czy też zwierzenia przyjaciółki Barbary — Jadzi? A może chodzi tu o nakreślony schematycznie i do tego w bardzo uproszczony sposób, konflikt pokoleń (Michał — ojciec Barbary)?

Przypomina mi się w tym momencie znakomita piosenka Wojciecha Młynarskiego o klockach i obrazku...

Pomińmy już sprawę samego tytułu, bo dojść do tego, dlaczego miłość łączy się tu z medycyną, naprawdę nie sposób. Chyba, w co nie chce mi się wierzyć, żeby chodziło o wywołanie skojarzeń z głośnymi swego czasu książkami z medycyną w tytule. Byłby to jednak chwyt poniżej pasa wobec czytelnika, niegodny prawdziwego pisarza.

Pisząc, że książka Edwarda Kopczyńskiego, łatwa w czytaniu i płytka w treści, nie budzi żadnych refleksji, nie miałem jednak racji. Tyle tylko, że te refleksje wynikają nie z jej lektury, ale z informacji zawartej w tzw. stopce redakcyjnej. Otóż „Barbara, miłość i medycyna" wydana została w imponującym jak na nasze warunki nakładzie 120 tys. egzemplarzy. W tym momencie rodzą się wątpliwości i nasuwa się parę pytań.

Czy Wydawnictwo Łódzkie dysponuje taką ilością papieru, że nie szkoda go było na wydanie tej książki?

Czy naprawdę nie ma dobrych pozycji współczesnych, że nie wspomnę już o czekających na wznowienia klasykach?

Czy wydawnictwo musi myśleć wyłącznie kategoriami interesu?

Czy książka powinna się tylko i wyłącznie dobrze sprzedawać?

Pytania te, choć zasadnicze, nie zaliczają się do trudnych. Trudne, jak zwykle, mogą być tylko odpowiedzi...

JULIUSZ CYPERLING

Ta sprawa jest skandalem. Polega on na tym, że dwaj byli ministrowie i były prezydent Łodzi, bez zastanowienia i bez żadnych skrupułów, najzwyczajniej... przehandlowali szkołę 1000-lecia, a konkretnie — obiekt Szkoły Podstawowej nr 111 przy ul. Jaracza 44 w Łodzi. Takiego przypadku poza tym łódzkim, nie zna chyba historia powojennej oświaty polskiej.

Ta osobliwa transakcja została na dodatek przeprowadzona bez wiedzy i zgody władz oświatowych oraz gospodarzy obiektu: nauczycieli, uczniów i ich rodziców, którzy zainwestowali w rozwój szkoły ogromny kapitał najgłębszego zaangażowania i społecznej pracy, czyniąc zeń w ciągu paru zaledwie lat od momentu jej powstania jedną z najlepszych, wzorcowych placówek oświatowych w naszym mieście. Kupczono więc nie tylko budynkiem, ale i najżywszymi, najszlachetniejszymi ludzkimi uczuciami i społecznikowskimi dokonaniami.

Konsekwencje tamtej transakcji, dokonanej w 1976 r., do dziś odbijają się fatalnie na życiu i funkcjonowaniu szkoły, która mimo wszystko istnieje i działa. Sprawa ta bulwersuje całe łódzkie środowisko, nie tylko oświatowe, przysparzając niemało kłopotów obecnym władzom miasta. Nikt z zainteresowanych nie chce się pogodzić z zaistniałymi faktami, licząc na to, iż w czasie obecnej odnowy i ta sprawa doczeka szczęśliwego rozwiązania. Oto szczegóły.

Wszystko na sprzedaż?!

W 1959 r. Szkoła Podstawowa nr 111 otrzymała specjalnie dla niej wybudowany obiekt, kosztem 8,5 mln zł. Budynek został wykonany tandetnie. Potrzeba było niemałych nakładów pracy, żeby obiekt doprowadzić do stanu gwarantującego placówce odpowiednie warunki funkcjonowania. Zajęli się tym nauczyciele i inni pracownicy szkoły, uczniowie i ich rodzice, zakład opiekuńczy „Famas" oraz władze dzielnicy Śródmieścia. Większość prac została wykonana w czynie społecznym.

Szczególnie ważnym przedsięwzięciem było zainstalowanie w latach 1969/70 węzła ogrzewczego parowo-wodnego, co rozwiązało problem ogrzewania obiektu, podnosząc znacznie jego komfort. W następnych latach ci sami społecznicy wykonali tzw. wybieg rekreacyjny, boisko sportowe, nową elewację, ogrodzenie. Na bieżąco były prowadzone prace remontowe i konserwatorskie. Obiekt został wyszykowany na przysłowiowy „wysoki połysk".

Dzięki owym zabiegom stworzono w szkole takie warunki, że możliwe stało się znaczne rozszerzenie jej funkcji dydaktyczno-wychowawczych, aż do całodziennej pracy z uczniami. Było to niezmiernie istotne w przypadku tej szkoły, jako że wielu jej uczniów pochodziło z rozbitych, pijackich rodzin z pobliskiego „przeklętego rewiru" — ulicy Włókienniczej. Dla tych dzieci szkoła stanowiła jedyne przytulne miejsce, gdzie można było zjeść ciepły posiłek, spokojnie odrobić lekcje pod troskliwą opieką nauczyciela, czy wreszcie pobawić się z rówieśnikami w ramach licznych, ciekawych zajęć świetlicowych.

Szkoła, według zgodnej opinii dzielnicowych władz oświatowych i kuratorium, wyróżniała się wysokim poziomem pracy dydaktyczno-wychowawczej, stąd przypisano jej także pełnienie funkcji szkoły ćwiczeń dla studentów kierunków nauczycielskich Uniwersytetu Łódzkiego. Odgrywała też w życiu lokalnego środowiska szczególną rolę integracyjną, a także kulturalną, jako że w śródmiejskiej dzielnicy Łodzi jeszcze do niedawna nie było przecież dzielnicowego domu kultury.

Dziś to wszystko już czas przeszły, historia. Nieszczęściem tej szkoły stało się bezpośrednie sąsiedztwo... Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ. Trudności lokalowe tego bowiem wydziału postanowiono na wysokim szczeblu rozwiązać poprzez... likwidację i wykwaterowanie sąsiadującej z budynkiem wydziałowym Szkoły Podstawowej nr 111, bez wiedzy gospodarzy. W charakterze rekompensaty łódzka oświata miała otrzymać budynek szkolny w nowym osiedlu mieszkaniowym, w innej dzielnicy miasta.

A co ze Szkołą Podstawową 111? W efekcie wielu interwencji na różnych szczeblach nie zlikwidowano jej w trybie natychmiastowym, natomiast obiecano jej czasowe przeniesienie do budynku przy ul. Sterlinga 24, skąd właśnie wykwaterowano XII LO, by rozpocząć... remont kapitalny obiektu, który potrwa chyba do 1985 r., jak dobrze pójdzie. Z przeprowadzki więc nic nie wyszło. Szkoła 111 na razie pozostała w swoim dotychczasowym locum, bo nie było gdzie jej wykwaterować.

Sytuacja lokalowa oświaty w Śródmieściu jest bardzo trudna. W pierwszych 15 latach po wojnie wybudowano tu co prawda 7 szkół, ale w następnych — już ani jednej. Zlikwidowano natomiast aż 12, mieszczących się w starych czynszówkach. Dzieci z owych szkół trzeba było rozmieścić w pozostałych placówkach, wskutek czego nastąpiło w nich takie „zagęszczenie", że we wszystkich nauka musi się odbywać z konieczności na 2—3 zmiany. I w takiej sytuacji podjęto najzupełniej nieodpowiedzialną decyzję likwidacji jeszcze jednej placówki szkolnej, znakomicie przy tym funkcjonującej.

Co prawda, na razie szkoła jeszcze niby istnieje i działa w dawnym lokalu, czekając aż gdzieś zwolni się jakiś obiekt, ale to tylko pozorny zysk. Już bowiem w 1980 r. odebrano jej aż 5 izb lekcyjnych, dokwaterowując studentów UŁ. Wskutek tego trzeba było zlikwidować pracownie: języka polskiego, historyczną, wychowania muzycznego i zajęć technicznych, bibliotekę zaś przeniesiono do izby harcerskiej. Co znaczy dla szkoły taki ubytek, nie trzeba chyba tłumaczyć. Poza tym w szkole jest coraz tłoczniej z uwagi na wstępujący wyż demograficzny, stąd zajęcia muszą się odbywać w systemie zmianowym.

Przy tym wszystkim, wraz z nowymi lokatorami pojawiły się i dodatkowe problemy. W szkole co rusz coś ginie. Studenci, ludzie dorośli, mają zwyczaj palić na szkolnym korytarzu, czasem coś mocniejszego wypić w kątku. Nie przebierają też w słowach podczas rozmówek towarzyskich, nie licząc się z obecnością małych dzieci. Ale to jeszcze nie wszystko. Kiedy bowiem byłem w szkole, zbierając materiały do niniejszej publikacji, akurat na szkolnym korytarzu kilku studenckich „wesołków" przydybało jedną ze swoich koleżanek, sprawdzając publicznie i bez żenady, jaki też owa panienka ma biust. To dopiero zrobiło na dzieciakach wrażenie! Na szczęście reszty nie zdążyły już obejrzeć, bo dzwonek zapędził je do klas na lekcje...

Taka jest dzisiejsza, niewesoła codzienność tej wspaniałej niegdyś placówki oświatowej i jak na razie nie zanosi się na lepsze jutro. A wszystko to dzieje się w czasie, kiedy akurat toczy się ożywiona, ogólnokrajowa dyskusja nad nowym programem Ministerstwa Oświaty i Wychowania: „Kogo chcemy wychowywać w polskiej szkole — główne kierunki i zadania w pracy wychowawczej z dziećmi i młodzieżą szkolną".

Na marginesie całej tej sprawy nasuwa się jeszcze jedna refleksja. Otóż, jak się wydaje, niezapomniany pierwszy rektor UŁ — prof. Tadeusz Kotarbiński z pewnością nie próbowałby podnosić uniwersyteckiego komfortu kosztem i tak dostatecznie ubogiej oświaty. Pominąwszy już wszystkie inne względy, nie pozwoliłby mu na to bowiem głoszony przezeń i afirmowany własną postawą kanon etyczny: braterstwa i partnerstwa między ludźmi, szacunku i przyjaźni dla innych, imperatywnego obowiązku niesienia pomocy wszystkim potrzebującym. Był to bowiem wspaniały, wielki humanista i opiekun prawdziwie społeczny...

ZBIGNIEW S. NOWAK

TWÓRCÓW

NA WARSZTACIE

O swoich planach i aktualnych działaniach mówi *LUDWIK KRONIC* — artysta plastyk, reżyser związany ze Studiem Małych Form Filmowych „Semafor", szef prywatnej galerii sztuki współczesnej mieszczącej się przy ul. Narutowicza 35.

„Ostatnio zajmuję się portretem. Myślę o stworzeniu cyklu portretowych. Mam już kilka wizerunków dziennikarzy, w tym nestora — pana MIECZYSŁAWA JAGOSZEWSKIEGO, — kolegów z „Semafora". Rozpocząłem portretowanie aktorów. Jednak kłopot w tym, że nie maluję ze zdjęć, więc każdy z moich modeli musi znaleźć czas na spędzenie paru godzin w pracowni.

Cudowne lato sprzyjało pracy w plenerze. Ale jakoś tak się ułożyło, że namalowałem tylko dwa pejzaże.

W galerii — bez zmian. Staramy się propagować prace młodych twórców. Artyści chętnie przynoszą nam swoje obrazy, odwiedzający chętnie je oglądają, gorzej jednak z handlową stroną działalności galerii.

Natomiast w studio skończyłem właśnie film „Chłopiec z gliny". Jak niemal wszystko, co zrealizowałem w „Semaforze" przeznaczony jest dla dzieci. Teraz zaczynam pracę nad kolejnym filmem z serii „O czarodzieju dobrodzieju" pt. „Klatka".

Przypomnijmy jeszcze, że Ludwik Kronic jest znany młodym widzom m. in. jako realizator filmów z serii „Zaczarowany ołówek" i „Przygody kota Filemona".

(rs)

Co z metryką?

Po kobiecemu byłoby tak: „mam tyle lat, na ile wyglądam". W stylu filmowo-kabaretowym: „na wygląd trzeba obie zapracować". A w kinie? No, właśnie. Kolejna edycja wymiany poglądów na temat: kogo wpuszczać na filmy od 18 lat, rozpoczęła się „Wejściem smoka". Poglądy są krańcowe. Oburzeni Czytelnicy dzwonią do nas, monitują w „Bałtyku", że o pomstę do nieba woła widok kinowej sali zapełnionej przez tych, co „na wygląd sobie jeszcze nie zapracowali".

Jednak to tylko połowa opinii o korzystaniu z metryki przy „Wejściu smoka". Druga połowa jest krańcowo odmienna. Niech przedstawi ją taka oto scena. Bileterka stara się wyperswadować rodzicom wprowadzanie 10—12-letnich dzieci. Ale gdzie tam! W sporej grupie tatusiów i mamuś złość wzmaga się do tego stopnia, że forsują drzwi nie czekając nawet na skontrolowanie biletów. „Dzieci chodzą na karate — komentują rodzice. — Uczą się, a tu im się zabrania uczestniczyć w takiej lekcji poglądowej. Kto wymyślił te bezsensowne ograniczenia wiekowe?".

Informacje przy tytułach obwieszczające, że film dozwolony jest od lat..., już dawno stały się tylko kruczkiem dla pozyskiwania publiki poprzez „szpanowanie" mocy erotycznej, bądź sprawności w zabijaniu. Na całym świecie sprawdzono, że widownię kin stanowią nastolatki, a ich wiek to 14—18 lat, przy czym bardzo trudno, po wyglądzie, rozszyfrować, ile też wiosen liczy sobie młodzian czy panienka. Na „Wejście smoka" dzieci wpuszcza się teraz tylko w towarzystwie rodziców. Jednak czy tak trudno namówić sympatyczną panią — pana, aby w drzwiach kina pełnił funkcję opiekuna? Zatem i „złoty środek" okazuje się zawodny. Na razie słucham więc o ośmiolatku rozwalającym uderzeniem dłoni kolejną paczkę kredek (cała klasa to robi — a jaka licytacja osiągnięć!). Mogę mieć pewność, że dziecko „pracuje nad sobą" niczym Bruce Lee.

Obawiam się, że metody na rozszyfrowanie wieku widzów nie znajdziemy w kinie.

(rs)

Z wyższych sfer (operetkowych)

Ze świata hrabiów, baronów, omdlewającej urody dam wyruszamy wprost do starożytnej Grecji. Taki „kurs" obrał bowiem Teatr Muzyczny. 13 listopada (premiera), sympatycy tej sceny przeniosą się, za sprawą komedii muzycznej Andrzeja M. Trzosa „Gdzie jesteś piękna Galateo?", do Pafos. Tam słynny rzeźbiarz Pigmalion, wiodący niezbyt cnotliwe życie, przeżywa kolejne katusze ugodzony strzałą Amora. A jeśli dodamy, że grecki mit o miłości do posągu wzbogacony jest o współczesne polskie realia, satyrę polityczną — to wystarczy za wszelkie rekomendacje. Inscenizację przygotowuje sam autor tej komedii, kierownictwo muzyczne Tadeusz Błaszczyk, scenografia Anna Bobrowska-Ekiert, choreografia Włodzimierz Traczewski.

Miesiąc później (18.XII) kolejna premiera. Będzie to lyrical (premiera pokaże co kryje się za tą nazwą) Henryka Czyża „Księżycowy poemat" („Inge Bartsch"). Libretto według poezji K. I. Gałczyńskiego, napisali A. Czyż i Leon Janowski. Popularny kompozytor i dyrygent jest także inscenizatorem, będzie ponadto sprawował kierownictwo muzyczne. Reżyseria i choreografia Włodzimierz Traczewski, scenografia Wojciech Zieleziński.

Długo trwały starania o realizację musicalu Jerry'ego Bocka i Josepha Steina „Skrzypek na dachu", ale zakończyły się pomyślnie. Polską prapremierę „Skrzypka..." zobaczymy w marcu, w reżyserii Marii Fołtyn.

Sezon zamknie (w czerwcu) operetka Eduarda Kunnekego „Kuzynek z Honolulu".

Do listy premier dołączyć jeszcze trzeba koncert arii, duetów i scen ensamblowych z popularnych operetek. Widowisko, do którego scenariusz przygotowuje A. M. Trzos, powstaje dla telewizji, ale wcześniej, na żywo, obejrzą je widzowie na scenie Teatru Muzycznego.

Informację o planach Teatru Muzycznego warto jeszcze dopełnić wiadomością, że jest to obecnie jedyna z łódzkich scen, która nie skarży się na brak widzów. I, jak mnie zapewniono, nie jest to wynikiem „organizowania" widowni, bo w dużym stopniu bilety są sprzedawane bezpośrednio z kasy. Tajemnica powodzenia? Przede wszystkim chyba chęć przeniesienia się choć na trochę w krainę iluzji, w wielki świat operetki. Niewiele różniącym się powodzeniem cieszą się bowiem: „Cnotliwa Zuzanna" J. Gilberta, „Księżniczka czardasza" E. Kalmana, „Rycerz Sinobrody" J. Offenbacha, „Cygańska miłość" F. Lehara, „Wiktoria i jej huzar" P. Abrahama, „Kraina uśmiechu" F. Lehara. Młodzi widzowie chętnie oglądają „Śpiącą królewnę", „Kopciuszka" — S. Gerstenkorna, „Jasia i Małgosię" T. Kierskiego. *(rs)*

Na zdjęciach:

(1)
„Kraina uśmiechu" (Anna Gębicka, Ilona Heryk, Czesław Jarosiewicz).

(2)
„Księżniczka czardasza" (Małgorzata Wilk, Jerzy Nejman, Andrzej Orechwo).

Foto.: Ch. Zieliński

DEMOGRAFICZNY OBRAZ NASZEJ PLANETY

146 urodzeń na minutę, 8.790 — na godzinę 210.959 — codziennie, 77 milionów — rocznie — oto w jakim tempie wzrasta ludność globu ziemskiego. Obecnie zamieszkuje go 4,6 miliarda ludzi, do roku 2000, według prognostycznych obliczeń specjalistów z ONZ, liczba ich osiągnie 6,1 miliarda, to znaczy wzrośnie o 33 procent. Przy czym największy przyrost notuje się w krajach rozwijających się. I tak — w Afryce, biorąc ogólnie, ludność wzrasta średnio o 70 procent, w Ameryce Łacińskiej — o 45 proc., w Azji — o 39 proc. w Oceanii o 25 proc., w Chinach o 20 proc. Ten sam wskaźnik procentowy w ZSRR i USA wynosi tylko 12, a w Europie (bez ZSRR) jedynie 5.

Przewiduje się, że z czasem największą aglomeracją miejską stanie się Meksyk, którego ludność osiągnie w 2000 roku 31 mln, czyli wzrośnie o 107 proc.! W dziesiątce największych miast świata uplasują się kolejno: Sao Paulo, Szanghaj, Tokio-Jokohama, Nowy Jork, Pekin, Rio de Janeiro, Bombaj, Kalkuta i Dżakarta.

Wszystko wskazuje na to, że w okresie ćwierćwiecza (1975—2000) liczba mieszkańców Ziemi zwiększy się o 2.170 mln osób — będzie to największy przyrost w całych dziejach ludzkości. Przypomnijmy tu sobie, że w roku 1800 było nas na świecie równo miliard. Żeby jednak osiągnąć tę liczbę, potrzebowaliśmy 2 do 5 mln lat! Natomiast potrzeba było tylko 15 lat, od roku 1960 do 1975, aby nasza „ludzka gromadka" zwiększyła się z 3 do 4 mld osób. Dalsze miliardy to już tylko kwestia kilkunastu następnych lat.

Jeśli utrzymają się w dalszym ciągu obecne tendencje demograficzne, to na przykład w roku 2040 będzie nas ogółem 8 miliardów, w roku 2110 — 10,5 miliarda, zaś w roku 2130 — ponad 14 miliardów. Wprawdzie, nas, obecnie żyjących, nie będzie to już raczej dotyczyło, jednakże, jak ze wszystkiego wynika, następne pokolenia będą chyba musiały wędrować „na Saksy"... w kosmos.

Początek i koniec świata

Jak narodził się nasz System Słoneczny i jaki czeka go koniec? Badania nad pochodzeniem i ewolucją planet naszego Systemu Słonecznego prowadzi grupa uczonych z Instytutu Fizyki Ziemi Akademii Nauk ZSRR.

Początku naszego Systemu Słonecznego — trzeba wiązać z początkami całego Wszechświata. Według ostatnich teorii Wszechświat, a właściwie jego część dostępna naszym obserwacjom — istnieje już ok. 15—20 mld lat. System Słoneczny jest znacznie młodszy i liczy ok. 5 mld lat. Wszechświat powstał w wyniku gigantycznego wybuchu. Mówiąc o końcu świata możemy mówić tylko o końcu pewnego etapu jego ewolucji. Tak samo na obecnym etapie rozwoju nauki nie można powiedzieć co było przed wielkim wybuchem. W ostatnich latach prowadzone są badania mające na celu stwierdzenie czy wielki wybuch jeszcze trwa. Oddalają się galaktyki i skupiska galaktyk. Czy ruch ten będzie trwał w nieskończoność — czy też nastąpi kiedyś moment, że rozszerzający Wszechświat zacznie się znów zgęszczać — po czym dojdzie do kolejnego wybuchu.

Jak na tle wielkiego wybuchu Wszechświata powstał nasz Układ Słoneczny z planetą Ziemią? W ostatnich latach następowało powiązanie teorii kosmogonicznych z naukami o Ziemi. Początkowo przyjmowano hipotezę o tzw. gorącym pochodzeniu Ziemi. Według tej teorii cały Układ Słoneczny powstał z jednej wielkiej gorącej kuli gazowej. Nowe teorie głoszą, że planety tworzyły się z chłodnego obłoku pyłowo-gazowego. Nie było płonącej kuli, a tylko chłodne, twarde ciało, które później uległo rozgrzaniu wskutek reakcji termojądrowych zachodzących w jego wnętrzu.

Gigantyczny obłok gazowo-pyłowy składał się w 98 proc. z wodoru i helu — resztę stanowiły twarde cząsteczki pyłowe. Ta mgławica wirując bez przerwy przyjęła kształt płaskiego dysku. Wyodrębniła się w nim warstwa pyłów, która pod wpływem sił grawitacyjnych uległa rozpadowi na mniejsze zgęszczenia pyłowe. Te zgęszczenia uległy dalszej koncentracji; przyciągały pyły i stale rosły dając początek planetom. Ten proces trwał miliardy lat. Później w chłodnych planetach rozpoczęły się reakcje termojądrowe — doprowadzające do rozgrzania ich wnętrza. Jednocześnie planety były bombardowane przez meteoryty. Ogromna energia pędzących meteorytów — zmieniała się po zderzeniu z planetą w ciepło. Część ciepła ulatywała w kosmos ale część rozgrzewała zewnętrzne warstwy planety. Dochodziło do przetapiania substancji tworzących planety — lżejsze elementy przemieszczały się ku górze, cięższe opadały do jądra. Tak powstała Ziemia. Dopiero później pojawiła się hydrosfera i atmosfera.

Tajemnicze KRĘGI

Japonia jest prawdziwym rajem dla archeologów. Wyspy japońskie mało jeszcze zbadane kryją wiele tajemnic. Można tu znaleźć ślady dawnych tajemniczych kultur. Jeszcze około 15 tys. lat temu wyspa Hokkaido łączyła się przez Sachalin z kontynentem azjatyckim. Nie było cieśnin oddzielających wyspy japońskie od stałego lądu i od siebie nawzajem. Tą drogą przedostawały się do Japonii grupy ludzi z głębi kontynentu. Badania archeologiczne wykazują związki z neolitycznymi kulturami azjatyckimi z okresu 8—2 tys. lat p.n.e.

Od dawna intrygują archeologów tajemnicze kamienne kręgi spotykane na wyspie Hokkaido. Tworzą one całe systemy złożone z kręgów i kurhanów. Na kontynencie znane są podobne obiekty — kurhanowe grobowce stepowych koczowników ze schyłku okresu neolitu i okresu brązu. Na północy Japonii znaleziono 60 takich zespołów — z kamiennymi kręgami. Większość jest na Hokkaido, ale występują też na wyspie Honsiu.

Najbardziej okazale wygląda zespół zwany Nonakado położony na rozległym rzecznym tarasie. Składa się on z kilku koncentrycznych kamiennych kręgów i przypomina z wyglądu słynną kamienną budowlę Stonehenge w Europie. Japońscy archeolodzy nazywają te kręgi „słonecznymi zegarami" i uważają że rozmieszczenie poszczególnych głazów wskazuje położenie słońca w określonych porach roku. Może to być obserwatorium astronomiczne albo świątynia kultu słońca. W mitologii japońskiej występują liczne bóstwa symbolizujące siły przyrody. Istniał też swoisty kult słońca.

Interesujące wyniki przyniosły badania archeologiczne zespołu takich kręgów w Siuen. Pod ziemnym kopcem wewnątrz całego systemu kręgów znaleziono jeszcze jeden ukryty krąg — a pod nim grób. Również pod kręgami otaczającymi centralny grobowiec były jamy grobowe zawierające po kilka pochówków. Dno każdego grobu było wysłane farbą ziemną ochrą, odgrywającą dużą rolę w rytuale pogrzebowym u wielu ludów epoki kamiennej. W grobach znaleziono resztki glinianych naczyń różnych typów i rozmiarów, małe gliniane dzwoneczki, kamienne topory i noże oraz groty strzał. Były także naszyjniki z zębów rekina — a w jednej z mogił zachowały się resztki tkaniny, które są obecnie badane w laboratorium. Badania zespołu kamiennych kręgów koło Sapporo ujawniły pod nimi całe cmentarzysko ze szczątkami kilkudziesięciu osób.

Takie wielkie zbiorowe grobowce wywołują skojarzenie z grobami stepowych koczowników, m. in. z grobowcami władców scytyjskich. Badania antropologiczne pozwolą ustalić jaką grupę reprezentują zmarli pochowani pod kamiennymi kręgami na Hokkaido. Czy są to ślady inwazji plemion stepowych, czy też tylko ślady przenikania kultur?

„Bubble boy" ukończył 11 lat

David, amerykański chłopiec żyjący od chwili urodzenia w plastykowym namiocie, obchodził w tych dniach swe jedenaste urodziny. Jest on do tej pory najdłużej żyjącym dzieckiem, jakie przyszło na świat z dziedzicznym obciążeniem, polegającym na całkowitym braku naturalnych mechanizmów obronnych ustroju przed infekcjami.

David rozwija się dobrze, jest bardzo zdolny i uzyskuje doskonałe wyniki w nauce i testach opracowywanych przez jego nauczycieli. Od swych rówieśników chłopiec różni się tylko tym, że do tej pory nigdy nie chorował, ponieważ chroniony jest przed dostępem bakterii z zewnątrz. David przechodzi normalny kurs szkolny, porozumiewa się z nauczycielami i kolegami przez telefon. Najbardziej interesują go takie zagadnienia, jak literatura, historia oraz eksploatacja przestrzeni kosmicznej. Zdaniem lekarzy jedyną szansą chłopca na opuszczenie plastykowego „więzienia" jest przeszczepienie mu nowego szpiku kostnego celem wytworzenia dwóch typów komórek niezbędnych do zwalczania infekcji. Jak dotychczas plan ten nie został zrealizowany wobec braku odpowiednich dawców przeszczepu.

Ostatnio zespół badaczy uniwersytetu w Wisconsin opracował metodę laboratoryjnego uzyskiwania ciałek krwi przeciwdziałających odrzutowi przeszczepu zaś zespół specjalistów w Minnesota testuje nowy lek pozwalający na uzyskiwanie pomyślnych rokowań w wypadku osób dotkniętych nieprawidłowościami systemu obronnego ustroju.

David spędza większość czasu w domu swych rodziców, zaś dwa razy w roku transportowany jest w specjalnym przenośnym namiocie do dziecięcego szpitala w Texas, gdzie poddawany jest testom rutynowym.

(PAP)

W kolejce po zupę

Bezrobocie w Stanach Zjednoczonych i innych krajach zachodu przybiera rozmiary przypominające jako żywo kryzysowe lata trzydzieste. Pisze o tym zjawisku Daniel Yergin na łamach International Herald Tribune.

„Właśnie wróciłem z podróży po wielu okręgach naszego kraju i mogę wam powiedzieć, że widok mężczyzn w dojrzałym wieku i posiadających wysokie kwalifikacje, stojących w kolejce po zupę — nie jest widokiem zbyt pokrzepiającym". Te słowa, które brzmiały aktualnie w latach trzydziestych naszego stulecia, wypowiedział w istocie kanadyjski minister zatrudnienia w roku 1982. Jego wypowiedź odzwierciedla coraz bardziej powszechne w Północnej Ameryce i w Europie obawy, że kryzys w dziedzinie pracy zbliża się wielkimi krokami i że państwom uprzemysłowionym może być trudno utrzymać chociażby dotychczasowy poziom zatrudnienia.

Problem ten występuje niezależnie od orientacji ideologicznych. Jest on wielkim wyzwaniem, zarówno dla wolnorynkowej polityki Ronalda Reagana i Margaret Thatcher, jak i dla socjalizmu Francois Mitterranda. Poza tym, gospodarki krajów zachodnich są tak wzajemnie współzależne, że jeden kraj nie może rozwiązać swych problemów w oderwaniu od pozostałych systemów. Wielkie korzyści płynące z protekcjonizmu będą prawdopodobnie krótkotrwałe

Problem bezrobocia znajduje się w centrum wielu spornych zagadnień dzielących wielkie kraje przemysłowe, a więc takich zagadnień, jak eksport japoński, systematyczny spadek produkcji europejskiego przemysłu stalowego i sprawa budowy radziecko-zachodnioeuropejskiego gazociągu. Zagadnienie bezrobocia miało być jednym z głównych przedmiotów obrad szczytu wersalskiego w czerwcu br., jednakże ze względu na brak zainteresowania ze strony Ameryki zaledwie je tam odnotowano.

Jeszcze przed kilkoma miesiącami sądzono, że w końcu tego roku bezrobocie w świecie zachodnim może objąć 28,5 milionów ludzi. Obecnie przewiduje się 31 milionów bezrobotnych, czyli o 10 milionów więcej niż na początku lat siedemdziesiątych.

Tak wielkie bezrobocie jest powszechną ludzką tragedią. Jest to także bardzo kosztowne dla całej gospodarki. Dochody z podatków zmniejszają się, podczas gdy wydatki na zasiłki dla bezrobotnych i opiekę społeczną rosną — co częściowo tłumaczy dlaczego wzrasta deficyt budżetowy administracji Reagana.

Ale koszty nie ograniczają się tylko do wyżej wspomnianych wydatków. Wzrastające bezrobocie jest także polityczną bombą zegarową: narusza ono umowę o utrzymaniu pełnego zatrudnienia, jaką rządy zawarły ze swymi społeczeństwami w okresie po drugiej wojnie światowej. W pewnym momencie może ono również podważyć stabilizację polityczną i socjalną.

Nie ma tutaj prostych odpowiedzi ani magicznych rozwiązań. Dlatego trzeba koniecznie wyjść poza rutynowe sporządzanie miesięcznych statystyk i przystąpić do twórczej dyskusji nad tym, jakie inicjatywy — państwowe i prywatne — są niezbędne dla zmniejszenia bezrobocia. Stany Zjednoczone nie mają bowiem aż tak bogatego społeczeństwa, aby mogły sobie pozwolić na rezygnację z pełnego zatrudnienia.

ZIEMIA NIEUSTANNY RUCH POD

Jedna z podstawowych zasad rozwoju techniki brzmi: należy dążyć do zastępowania procesów nieciągłych, okresowych przez procesy ciągłe, cykliczne. Zyskuje się na czasie, niezawodności, jakości procesu. Jedynym rodzajem transportu spełniającym te wymagania jest transport rurociągami

Już dziś rurociągi stanowią główne arterie energetyczne Związku Radzieckiego. Przepływa nimi większość ropy naftowej i cały gaz ziemny. Transport rurociągami zajmuje obecnie w ZSRR drugie (po transporcie kolejowym) miejsce pod względem wielkości przewozów, a w roku 1985 przemieszczać się nim będzie ponad 30 proc. ładunków.

System rurociągów głównych składa się z około 70 tys. km ropociągów i rurociągów do przesyłania produktów naftowych oraz 140 tys. km gazociągów, przepompowni kompresorowych o łącznej mocy kilkudziesięciu milionów kilowatów. Przesyłanie ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego rurociągami jest bezkonkurencyjne ze względu na niski koszt transportu (2—3-krotnie mniejszy niż transportu kolejowego), minimalną pracochłonność i energochłonność, ciągłość pracy, przebieg tras najkrótszą drogą, niezależność od warunków atmosferycznych.

Coraz bardziej zwiększa się odległość źródeł energii od miejsc zapotrzebowania na nią. Trzy czwarte całej energii zużywa się w europejskiej części ZSRR, zaś ponad 80 proc. jej zasobów znajduje się w rejonach wschodnich, z czego w roku 1985 ok 60 proc. wydobycia przypadnie na zachodnią Syberię. Największe złoża gazu znajdują się w okolicach Uriengoju. Jego zasoby są tu 3—5 razy większe niż łączne zasoby gazu Algierii, Anglii, Holandii, Kanady i Meksyku. Jak więc będą wyglądały nowe gazociągi? Przepustowość jednego z nich, Uriengoj—Pietrowsk, wyniesie 32 miliardy m sześc. rocznie. Odpowiednie ciśnienie w rurach utrzymywać będą 24 stacje kompresorowe o łącznej mocy około 2 milionów kilowatów, długość magistrali wyniesie około 3 tys. km. Jeszcze dłuższy (około 5 tys. km) będzie gazociąg Urlengoj—Użgorod. Jego budowniczowie będą musieli pokonać prawie 150 km wiecznej zmarzliny, 700 km terenów bagnistych, 545 km masywów górskich Uralu i Karpat, 560 dużych i małych rzek. Na trasie gazociągu znajdować się będzie 40 stacji kompresorowych o łącznej mocy ponad 3 miliony kilowatów.

Przed przystąpieniem do budowy rurociągu należy wybrać optymalną trasę jego przebiegu. Budowane dawniej systemy transportu gazu wychodziły z jednego punktu (źródło wydobycia) i rozchodziły się promieniście w różnych kierunkach. Gazociąg przyszłości będzie wyglądał inaczej. Z największego rejonu wydobywczego wyrośnie coś w rodzaju drzewa, którego pień przetnie Ural, a dalej powstanie rozgałęziona, potężna korona. Jej konarami i gałązkami gaz ziemny popłynie do użytkowników europejskiej części kraju.

Początkowy odcinek przyszłego systemu transportu gazu „Syberia—Centrum" jest unikalnym kompleksem składającym się z 6 gazociągów umieszczonych w jednym korytarzu energetycznym o szerokości około 2 km. Koncentracja potężnych gazociągów umożliwia centralizację ich budowy, zastosowanie najnowocześniejszych form organizacji i technologii pracy. Taki „korytarz energetyczny" ma znaczne zalety eksploatacyjne: jest bardziej niezawodny niż pojedyńcze czy podwójne gazociągi, stacje kompresorowe pracują z optymalną mocą, łatwiej jest zautomatyzować sterowanie i kontrolę pracy przepompowni i innych urządzeń, zmniejsza się liczba personelu stacji kompresorowych.

Rocznie z zachodniej Syberii do europejskiej części ZSRR przesyłać się będzie 550—600 mld m sześc. gazu. Sprawą najważniejszą staje się więc zwiększenie przepustowości gazociągów. Zależy ona od średnicy rur, ciśnienia pod jakim przepompowuje się gaz i od stopnia jego sprężenia. W najnowocześniejszych gazociągach stosuje się rury o średnicy 1.420 milimetrów i jest ona — zdaniem specjalistów — optymalna. Przy ciśnieniu gazu wynoszącym 75 atmosfer grubość tradycyjnych rur powinna wynosić co najmniej 40 milimetrów, a w skład stali, z której się je produkuje, muszą wchodzić deficytowe dodatki stopowe. Potrzeba więc innych rozwiązań konstrukcyjnych.

W Instytucie Spawalniczym im. E. O. Patona skonstruowano wielowarstwowe rury ze zwykłej blachy stalowej o grubości 4—5 milimetrów, zwijanej w spiralę Archimedesa. Przekrój rury jest więc spiralą, a nie kołem. Końce pasa stalowego przytwierdza się do sąsiednich warstw. Taka konstrukcja jest znacznie odporniejsza na różnego rodzaju uszkodzenia oraz na duże wahania temperatury. Tego rodzaju rurami będzie można przesyłać gaz bardzo ochłodzony, a może nawet rozrzedzony, co jeszcze bardziej zwiększy ich przepustowość. Przy temperaturze gazu ziemnego minus 100—110 st. C. i odpowiednim ciśnieniu przepustowość gazociągu wzrasta 3—3,5 raza. Schładzanie gazu ziemnego jest konieczne w najzimniejszych rejonach. Inaczej wokół gazociągu zacznie rozmarzać grunt. Aby nie naruszyć wiecznej zmarzliny gaz ochładza się do minus 3 st. C.

Od dość dawna rurociągi wykorzystuje się do transportu twardych materiałów zawieszonych w wodzie. Opracowuje się metody przesyłania węgla, rudy i innych twardych ładunków ropociągami razem z ropą i gazem. W bieżącej pięciolatce rozpocznie się budowę doświadczalnego rurociągu węglowego Kuzbas—Nowosybirsk o długości 250 km. Zawiesina węgla w wodzie przesyłana będzie rurami o średnicy 426 milimetrów. Węgiel jest jednak dość kłopotliwym ładunkiem, ponieważ wymaga dokładnego osuszenia. Znacznie prostszy jest transport koncentratów rudy. W wielu krajach szeroko stosowany jest ten sposób przesyłania rud żelaza i miedzi. Na przykład w Brazylii w 1977 r. zbudowano rurociąg o długości ponad 400 km, w którym przepompowuje się rocznie do 12 milionów ton koncentratu rudy żelaza. W ZSRR również prowadzi się prace w tym kierunku. W norylskim kombinacie metalurgicznym działa rurociąg o długości 30 km do transportu koncentratów miedziowo-niklowych. Na ukończeniu jest budowa hydrorurociągu do przesyłania koncentratu rudy żelaza do kombinatu elektrometalurgicznego w Starym Oskole. Gotowe są założenia techniczno-ekonomiczne transportu hydraulicznego koncentratu rudy żelaza z Krzywego Rogu do Donbasu. Planuje się analogiczny sposób dostawy rudy ze złoża Sokołowsko-Sarbajskiego do magnitogorskiego kombinatu metalurgicznego.

Zawartość składników stałych w przepompowywanej zawiesinie nie przekracza 15 proc., resztę stanowi woda niepotrzebnie transportowana na duże odległości. Dlatego też specjalistów coraz bardziej interesuje inny sposób: zastosowanie zamiast wody sprężonego powietrza. W biurze konstrukcyjnym „Transprogress" opracowano nowy system transportu — rurociągowy kontenerowy transport pneumatyczny.

Nowy system transportu, to rurociągi, w których pod ciśnieniem powietrza poruszają się z szybkością 50—60 km na godz. kontenery na kółkach (pojedyńcze lub połączone w składy). W Gruzji skonstruowano pierwszą na świecie pneumatyczną linię kontenerową do przewozu kruszywa na odległość około 2 km. Obecnie buduje się tu największy na świecie dwururowy system pneumatyczny, po którego uruchomieniu długość całego systemu wyniesie 40 km Podobne systemy do przewozu piasku i kruszywa działają w okolicach miasta Gorki i w okręgu tulskim. Opracowano unikalny, dla warunków panujących na Uralu, projekt dwunitkowego rurociągu pneumatycznego, który połączy Świerdłowsk z miejscami wydobycia w okolicach miasta Azbest. Rurami o średnicy 1.200 milimetrów składy po 14 wagoników poruszające się z prędkością 40—50 km na godz. przy ciśnieniu tylko 1 atmosfery dostarczać będą około 3 milionów ton kruszywa rocznie.

Pneumatyczne kontenerowe systemy transportowe są szczególnie przydatne w rolnictwie. Można nimi dostarczać płody rolne do punktów skupu, kiszonki z wytwórni pasz na fermy. Zastosowanie tego rodzaju systemów będzie miało ogromne znaczenie, bowiem rocznie w Związku Radzieckim przewozi się do miliarda ton kiszonek, 210 milionów ton zboża, 200 milionów ton buraków, 70 milionów ton nawozów sztucznych. Do przewozu takiej masy ładunków w krótkim czasie potrzeba w każdym sezonie co najmniej 600 tys. jednostek różnego rodzaju środków transportu.

Lata osiemdziesiąte zapoczątkują więc wdrażanie nowych rodzajów transportu ciągłego.

OPOLSKIE ZAKŁADY NAPRAWY SAMOCHODÓW

UPRZEJMIE INFORMUJĄ, ŻE

posiadają jeszcze wolne moce produkcyjne

na naprawy główne samochodów „Star" A-28, A-29, W-28, C-28, „Żuk" i silników luzem, „Skoda" 706 RT/RTO, „Leyland" SW-680 (wszystkie typy)

oraz podzespołów luzem do w.w. silników, takich jak:

pompy wtryskowe, wtryskiwacze kpl., rozruszniki, prądnice, alternatory, sprężarki i pompy wodne, w roku bieżącym i przyszłym.

Zamówienia na rok przyszły z podaniem terminu dostawy, prosimy kierować pod adresem:

OPOLSKIE ZAKŁADY NAPRAWY SAMOCHODÓW
45-052 OPOLE, ul. OLESKA 14, tel. 384-91, teleks 0733502.

Odnośnie napraw w roku bieżącym należy kontaktować się telefonicznie lub teleksem z działem szefa produkcji. Istnieje również możliwość zakupu naprawianych przez nas silników luzem bez obowiązku dostarczenia tego typu silnika do naprawy.

2478-k

M-5 spółdzielcze, rozkładowe 4-pokojowe wszystkie wygody 74 m zamienię na dwa mniejsze w Zgierzu lub Łodzi. Zgierz, Staffa 1 m. 59 37171 g

MĘŻCZYZNA poszukuje pokoju (Śródmieście lub okolice) w starym budownictwie, płatne miesięcznie, ewentualnie kupię, może być przeznaczone do remontu. Oferty „38038" Biuro Ogłoszeń Piotrkowska 96.

DO wynajęcia lokal na warsztat Kołumny 252 38349 g

Nauka Praca

MATEMATYKA, informatyka, Bazela, tel. 56-72-19, godz. 17—20. 35223 g

ANGIELSKI nowoczesną metodą. Małachowskiego 62 mgr Socha. 38249 g

UCZNIA do zakładu blacharstwa pojazdowego — przyjmę. Łazowa 18 (boczna Zgierskiej). 38129 g

NA 4 godziny dziennie do starszego małżeństwa, tel. 203-80. 38119 g

PRZYJMĘ pracę chałupniczą, oprócz szycia, tel. 466-46, po 16. 37472 g

DO pracy w warsztacie ślusarskim przyjmę pracownika. Rafowa 26. 39643 g

POSIADAM uprawnienia do prowadzenia małej gastronomii — podejmę pracę w sektorze prywatnym lub inne propozycje. Oferty „38308" Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

POTRZEBNY szewc od zaraz, Piotrkowska 82, tel. 312-82. 37360 g

PRZYJMĘ pracę na overlock i dwuigłówkę. Oferty „38252" Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

DWIE osoby, posiadające duże pomieszczenie, samochód — podejmą pracę w sektorze prywatnym. Oferty „38376" Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

PRZYJMĘ chałupnictwo — szycie spodni i spódnic. Tel. 56-29-92, sobota, Kmieć. 38377 g

POTRZEBNA miła, kulturalna pani do opieki 3-letniej dziewczynki oraz prowadzenia domu, tel. 316-42, godz. 10—16. 38366 g

POTRZEBNA pani do prowadzenia domu, tel. 498-66. 38365 g

POTRZEBNY szewc do zakładu rzemieślniczego. Oferty „38369" Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

PRZYJMĘ pracę chałupniczą. Oferty „38329" Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

RENCISTÓW przyjmę do pracy w ogrodnictwie. Łódź, Beskidzka 188. 38059 g

EMERYTA zatrudnię — mieszkanie (Grotniki) Oferty „38035" Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

PRZYJMĘ pracę zleconą na wtryskarce. Oferty „38034" Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

NATYCHMIAST zatrudnię wykwalifikowaną szwaczkę. Tel. 447-16. 40035 g

Zguby

JANUSZ Gajewski zgubił wkładkę zaopatrzeniową Z-297146. 38064 g

ZGUBIONO wkładki zaopatrzenia na nazwisko Kostrzewski Ryszard W 182346, Artur W 182347 38066 g

SKRADZIONO wkładki zaopatrzeniowe Jolanta Szumlewicz W-428578, Magdalena W-428579, Przemysław W-428580. 38072 g

STANISŁAWIE Wasiak skradziono wkładkę zaopatrzeniową 180384/25. 38076 g

DOROTA Kacprzak zgubiła wkładkę zaopatrzeniową 556761. 38102 g

SKRADZIONO wkładki zaopatrzeniowe Franciszek Bakura W-070630, W-070631 Jarosław. 38160.—

UNIEWAŻNIA się zezwolenie nr 51 na prowadzenie działalności gastronomicznej na nazwisko Barbara Nowicka. 37985 g

MARIAN Żurawski zgubił wkładkę zaopatrzeniową W 994605 38365 g

MAŁGORZACIE Gruszczak skradziono wkładkę zaopatrzeniową W-261079. 38177 g

WANDZIE Brzezińskiej skradziono zaświadczenie o specjalizacji I stopnia ze Stomatologii Ogólnej wydane przez WZiOS Urzędu m. Łodzi. 38164 g

BOŻENA Ślimko zgubiła leg. służbową 759/79 UŁ. 37972 g

GRAŻYNA Mrowińska zgubiła wkładkę zaopatrzeniową W 055726 38324 g

KRZYSZTOFOWI Teodorczykowi skradziono wkładkę zaopatrzeniową W 34113 38330 g

MARIAN Nowak zgubił wkładkę zaopatrzeniową 410606/25 38357 g

EUGENIUSZOWI Spychalskiemu skradziono wkładkę zaopatrzeniową W 791003 38204 g

KRYSTYNA Jastrzebowska zgubiła wkładkę zaopatrzeniową W 772515 38263 g

JADWIGA Pinkowska zgubiła wkładki zaopatrzeniowe W 289630, W 290675 38381 g

KAZIMIERZ Woźniak zgubił wkładkę zaopatrzeniową W 760279 38395 g

RYSZARD Ulek zgubił wkładkę zaopatrzeniową W 533153 38165 g

JACKOWI Schneidrowi skradziono wkładkę zaopatrzeniową WZ 305381 38180 g

ZGUBIONO dokumenty i wkładki zaopatrzeniowe Edward Kozanecki W-639775 Agnieszka W-639776, Aneta W-639777 38380 g

JAN Neuman zgubił wkładkę zaopatrzeniową 987548/748 38378 g

HENRYK Kachelski zgubił wkładkę zaopatrzeniową W-760844. 38379 g

LESZKOWI Sapsie, Bogusławie Klimkiewicz skradziono wkładki zaopatrzeniowe W-863083, W-863116. 38236 g

JAN Sułek zgubił wkładkę zaopatrzeniową W-609077. 38224 g

SKRADZIONO wkładkę zaopatrzeniową Y-297024 Marii Maciszewskiej. 38223 g

SKRADZIONO wkładki zaopatrzeniowe Henryk Krupski W-280672, Helena W-280669, Ewa W-280670, Abram Goldberg W-280617, Waldemar Lauks W-280675. 38222 g

SKRADZIONO wkładki zaopatrzeniowe Medard Romanowski W-530751, Tomasz W 530752, Radosław W-530753. 38218 g

JERZEMU Królowi skradziono wkładkę zaopatrzeniową W-269500. 38205 g

BOGUSŁAWA Piotrowska zgubiła wkładkę zaopatrzeniową Y 195695 38358 g

WACŁAWOWI Makolskiemu skradziono wkładkę zaopatrzeniową W 870487 38256 g

ANDRZEJ Piechocki zgubił wkładkę zaopatrzeniową W 093906 38301 g

FELIKSOWI Zabłockiemu skradziono wkładki zaopatrzeniowe W 643720, W 643721 38310 g

HELENA Zybert zgubiła wkładkę zaopatrzeniową W 278212 38315 g

JAN Skowerenda zgubił wkładki zaopatrzeniowe W 123368, W 123369 38201 g

ROMAN Grzymała-Siedlecki zgubił wkładkę zaopatrzeniową W 816535 38140 g

KRYSTYNA Siedlecka zgubiła wkładkę zaopatrzeniową W 648130 38141 g

JÓZEFOWI Winklerowi skradziono wkładkę zaopatrzeniową W 424921 38130 g

HANNIE Bajorek skradziono wkładkę zaopatrzeniową W 165039 38044 g

WŁODZIMIERZ Kosztowny zgubił wkładkę zaopatrzeniową W 596525 38038 g

EWIE Zielińskiej skradziono wkładkę zaopatrzeniową W 605626 38037 g

ADAM Bartosiewicz zgubił wkładkę zaopatrzeniową V 253146 38036 g

DUŻY, czarny kundel zaginął przy ul. Uniwersyteckiej. Tel. 342-36 (nagroda). 40116 g

Różne

POSIADAM lokal, oczekuję propozycji, tel. 35-39-16, po 20. 38067 g

POSZUKUJĘ dostawców wyrobów cepeliowskich Tel. 16-64-48, po 16. 38074 g

ŚRUTOWNIK, młynki do tworzywa, formy do pistaków, nakrętki do żyrandoli — Rzgów, Łódzka 17a, Witk, tel. 36-49-39 Łódź. 38371 g

USŁUGI ślusarskie, spawalnicze u klienta, tel. 31-43-59 Kaczorowski Bardowskiego 52 m. 7. 38327 g

POSZUKUJĘ stałych odbiorców spodni z zagranicznego sztruksu. Oferty „38276" Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

NOWO otwarty sklep we Wrocławiu (Rynek) poszukuje dostawców atrakcyjnych wyrobów z zakresu konfekcji, dziewiarstwa, galanterii, kaletnictwa i drobnej biżuterii. Oferty: Dorota Specjal, Wrocław, Kościuszki 33 m. 4 tel. 368-80 38165 g

WOLNE moce na prasie mechanicznej 25 ton tel. 679-78 (18—20), Borysiak 38139 g

SKLEP meblowy, Łódź, ul. Żelazna 18 poleca nowe meble kuchenne pokojowe tapicerskie. Sklep prowadzi usługi w zakresie wykonawstwa szaf przedpokojowych, pojemników na pościel, mebli kuchennych półek, ławostołów oraz renowacje. Dojazd ul. Fabryczna do końca lub do rogu Armii Czerwonej i Promińskiego tramwajami linii: 10 14 18 22 25 29 oraz autobusami: F E P i 70. Informacje tel 842-71, po 20 38399 g

ANTYKOROZYJNE zabezpieczanie samochodów urządzeniami wysokociśnieniowymi wykonuje Lipczyński, Suwalska 24.

ANTYKOROZYJNE zabezpieczanie samochodów urządzeniami Valvoline. Mycie spodów, silników. Mimozy 35 Gajewski (dojazd Warszawska w Wałbrzyską). 30064 g

KOŻUCHY odzież zamszowa — czyszczenie farbowanie Gdańska 6 Gajger.

SKLEP przemysłowo-chemiczno-drogeryjny sztuczna biżuteria wyroby kaletnicze konfekcja damska odzież dla dzieci niemowląt — poszukuje dostawców Kraków Osiedle Piastów 17/75 tel 11-03-92 Bochenk

REGENERACJE gaźników mgr inż Gazewski — przyjęcia godz 8—10 Zgierz Osiedle 650-lecia Tuwima 115 39371 g

OZDOBNE wyciskanie drzwi uszczelnianie okien Hajman 778-95 34279 g

TELENAPRAWA, 330-92 Bednarek. 35073 g

ZAKŁADY APARATURY ELEKTRYCZNEJ
„EMA — ELESTER"
w Łodzi, ul. Lodowa 88

zatrudnią natychmiast pracowników:

- tłoczarzy — kobiety,

oraz mężczyzn na n.w. stanowiskach:

- tokarzy pociągowych,
- tokarzy rewolwerowych,
- zgrzewaczy,
- ślusarzy narzędziowych,
- szlifierzy,
- ślusarzy remontowych,
- hydraulików,
- murarzy,
- dekarzy,
- malarzy,
- krajaczy blach,
- robotników transportu wewnętrznego.

Warunki pracy i płacy do omówienia.

Zgłoszenia przyjmuje dział kadr i szkolenia zawodowego codziennie w godz. 7—14 w Łodzi, ul. Lodowa 88, p. 713.

Nieruchomości

SPRZEDAM działkę leśną, tel. 52-95-66, po 16. 39653 g

DZIAŁKĘ budowlaną kupię, tel. 32-74-30. 38106 g

DZIAŁKĘ rekreacyjną, 1000 m — Swendówek — sprzedam. Tel. 56-55-50, po 18. 37975 g

SPRZEDAM rejentalnie 87 arów ogrodu, Władysław Klimczak, Dębowiec 4, woj. Sieradz. 38344 g

SPRZEDAM pół domu z ogrodem. Dobroń Zabieniec 25 (przy trasie E-12). 38298 g

PROBOSZCZEWICE, plac 1.600 m przy szosie — sprzedam. 56-02-31. 38311 g

1,5 HA ziemi w miejscowości letniskowej w Szymaniczkach — sprzedam Oferty „38113" Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

Kupno-Sprzedaż

GRZEJNIKI żeliwne kupię tel. 55-67-25. 38387 g

PILNIE kupię plac — cmentarz Doły, tel. 709-04. 39346 g

TKANINY, dzianiny — kupię. Tel. 466-36. 38001 g

SPRZEDAM prasowalnię, tel. 727-12 godz. 18—20. 38010 g

KOŻUCH damski turecki sprzedam. 324-58. 38015 g

PROWADZIMY skup i sprzedaż towarów spożywczych pochodzenia zagranicznego Widzew-Wschód Gorkiego 93 Chrostowski 38100 g

KOŻUCH męski 176 x 96 — sprzedam. Tel. 278-73 po 16. 38159 g

PRASOWALNIĘ elektryczna „Duńska" wagę zegarową 0.25 kg — sprzedam Oferty „37981" Biuro Ogłoszeń Piotrkowska 96.

„ŁUCZNIK" przemysłowy silnik do „Syreny" na gwarancji — sprzedam. 51-81-78. 38056 g

SPRZEDAM zimowy płaszcz zamszowy damski 164—170 cm, 56-04-21. 38383 g

KOMPLET wypoczynkowy „Swarzędz" sekretarzyk (Rumunia) — sprzedam Tel 56-55-50 po 18 37974 g

KOŻUSZEK dziewczęcy używany — sprzedam Radomska 22 m. 18 po 17 38368 g

LISA, czapka, łóżeczko — sprzedam 53-13-56. 38272 g

SPRZEDAM telewizor czarno-biały „Beryl" Zieliński Piotrkowska 134 m 16 tel 55-12-33 godz 18—20.

SPRZEDAM wannę 170 cm tel 55-12-33 godz 18—20 38190 g

TAKSOMETR „Ryga" — sprzedam Tel. 792-76. 38231 g

PŁYTY chodnikowe 50 x 50 cm — sprzedam 52-88-30 38229 g

BŁAM łapki karakułowe kanadyjskie brązowe — sprzedam. Przedzalniana 56 — 23. 40259 g

WYCINARKĘ mechaniczną 6005, szarfowarkę — ścieniarkę brzegów 01146 — sprzedam. Tel. 56-19-11, po 16. 38216 g

SPRZEDAM mozaikę parkietową — dąb, osaskryl, ul. Warneńska 12. 38406 g

MIÓD, kit pszczeli (propolis) oczyszczany, receptura — sprzedam. 751-30 33918 g

KIT pszczeli (propolis) — sprzedam. Tel. 53-01-21. 35214 g

SPRZEDAM okazyjnie bozarię — sosnową, Zgierz, Parzęczewska bl. 16 m 40 38306 g

SPRZEDAM sadzonki truskawek, odmiana Redgauntlet, tel. 741-72 po 18 38170 g

PIEC c.o., nowy, 5 m kw., wanna — sprzedam, tel. 55-37-42. 38166 g

Pojazdy

PRZEJMĘ notarialnie wkład na „Fiata 126p" z natychmiastowym odbiorem lub do końca roku. Tel. 53-33-36. 39696 g

KUPIĘ „Poloneza" 3- 4-letniego. Oferty z ceną „38183" Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

ODSTĄPIĘ przedpłatę „Syreny" na 1984, tel. 56-09-84. 38049 g

„PEUGEOTA 504", blacharka do remontu, „Forda Capri" na części — sprzedam, tel. 55-37-42. 38164 g

„FIATA 131 CT" (1980) sprzedam lub zamienię na „Fiata 125p", „Poloneza", tel. 810-87. 39713 g

TANIO sprzedam „Warszawę" Motylowa 10 m 6, bl 118 (Radogoszcz). 38403 g

„WARSZAWĘ 204" (1969) w całości lub na części — sprzedam Rabień 51 k. Łodzi. 38233 g

„WARSZAWĘ" na części sprzedam. Tuszyńska 43—1. 38374 g

SPRZEDAM „Ładę" (1978). Eleonory 9 (Rokicie). 38182 g

SPRZEDAM „BMW 2000" Dąbrowskiego 32a. 38194 g

„VW — garbus" sprzedam. Tel 885-23 38010 g

PILNIE sprzedam przyczepę do „Żuka" D-17 „Fiata 126p" (1979). Rogów k. Koluszek Marchlewskiego 17 38030 g

SILNIK do „Warszawy" dolnej (kompletny) sprzedam Tel. 682-32 godz 9—15 37988 g

CIĄGNIK „C-355" (1976) z przyczepą „Syrene Bosto" (1982) — sprzedam Bełchatów 233-79. 37971 g

NADWOZIE „Poloneza" po wypadku sprzedam tel 407-89 38319 g

PRZYCZEPĘ N-126 kupię Tel 52-37-96 wieczorem 38386 g

AKUMULATOR 105 Ah drzwi, zawieszenie szyby dyfer rame, resor „Octavii" — sprzedam, Kasperski Dobra 10. 38375 g

FURGON „Żuk", przebieg 12.000 zamienię na ciągnik lub sprzedam. Oferty „38370" Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

GARAŻU poszukuję w okolicach Matejki — Nowotki, tel. 813-94. 38409 g

GARAŻ do wynajęcia na 7 miesięcy, okolice Pabianickiej — Kolei Obwodowej. Oferty „38253" Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

Lokale

CUDZOZIEMIEC wynajmie umeblowane M-3 lub M-4 — najchętniej z telefonem. Płatne z góry. Oferty „38228" Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

OBCOKRAJOWIEC student poszukuje mieszkania na 1 rok, płatne z góry, tel. grzecznościowy 52-35-42. 38013 g

MAŁŻEŃSTWO poszukuje samodzielnego pokoju z kuchnią. Oferty „38081" Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

KUPIĘ mieszkanie z wygodami. Tel. 682-32, godz. 9—15. 37987 g

DWA pokoje, kuchnia, wygody, prócz c.o. — centrum, zamienię na 2 oddzielne. Tel. 682-32 godz 9—15.30. 37989 g

POKÓJ z kuchnią 24 m, własnościowe, spłacone, wolne, komfortowe, telefon — okolice Krzemienieckiej — sprzedam. Oferty „37991" Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

MIESZKANIA z wygodami poszukuję na 2—3 lata. Płatne z góry. Tel. 445-42, godz 8—15. 37968 g

M-2 sprzedam. Oferty z ceną „38328" Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

M-4 zamienię na domek lub segment Przędzalniana 4 m. 34. 38199 g

POSZUKUJĘ samodzielnego mieszkania tel 772-05. 38187 g

MŁODA panienka poszukuje pokoju lub kawalerki. Alicja Andrzejewska, Adwokacka 10 m. 5/6. 38181 g

M-2 dwupokojowe, spółdzielcze telefon — zamienię na większe z telefonem. Tel. 53-41-78. 38341 g

POSZUKUJĘ mieszkania lub pokoju (blok!) Tel. 416-98 po 18. 38335 g

CZĘSTOCHOWA, centrum — 2 pokoje, kuchnia — stare budownictwo bez c.o. telefon — zamienię na M-3 Łódź. Oferty „38220" Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

KAWALERKĘ — blok!, I piętro balkon — zamienię na większe 51-12-50 po 16. 38207 g

JEDNO- lub 2-pokojowego mieszkania poszukuje Tel 52-92-48 po 20. 39540 g

ŻYRARDÓW, M-2 spółdzielcze zamienię na mieszkanie w Łodzi lub okolicy (dobry punkt). Oferty „37594" Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

POSZUKUJĘ samodzielnego mieszkania Tel 671-69 37926 g

M-3 na Radiostacji sprzedam Bony PKO kupię. Tel 847-05 37154 g

MAŁŻEŃSTWO bezdzietne poszukuje mieszkania tel. 499-81, od 16 do 18. 38200 g

OBRONY PRAC DOKTORSKICH

Dziekan i Rada Wydziału Lekarskiego Wojskowej Akademii Medycznej podają do wiadomości, że we wtorek, dnia 9 listopada br. w salach posiedzeń WAM — Łódź, plac 9 Maja 1 odbędzie się publiczna obrona prac doktorskich:

GODZ. 11 — lek. ANNY PRUSZYŃSKIEJ-BEDNAREK pt.: „Badania czynności płuc u chorych w wieku podeszłym we wczesnym okresie pooperacyjnym".

PROMOTOR: doc. dr hab. n. med., Wojciech Gaszyński.

GODZ. 11 — lek. JANA BŁASZCZYKA pt.: „Wpływ urazu termicznego na zawartość estrów fosforanowych w krwinkach czerwonych u królika i u człowieka".

PROMOTOR: doc. dr hab. n. med. Józef Kędziora

GODZ. 12.30 — lek. NORBERTA WACHOWICZA pt.: „Wpływ terapii przeciwwstrząsowej na czynność płuc u psów we wczesnym okresie wstrząsu krwotocznego".

PROMOTOR: doc. dr hab. n. med. Wojciech Gaszyński.

GODZ. 12.30 — lek. ANDRZEJA BUCZYŃSKIEGO pt.: „Wpływ bodźca akustycznego na stężenie amin katecholowych w osoczu u człowieka w spoczynku i w czasie wysiłku fizycznego".

PROMOTOR: doc. dr hab. n. med. Józef Kędziora.

Z rozprawami doktorskimi i opiniami recenzentów można zapoznać się w Głównej Bibliotece Wojskowo-Lekarskiej w Łodzi, ul. Żeligowskiego 7/9.

Wstęp na rozprawę wolny. 2574-k

Dziekan i Rada Wydziału Budownictwa i Architektury Politechniki Łódzkiej podają do wiadomości, że w dniu 18 listopada 1982 roku (czwartek) o godz. 12.15 w aud. B-11 Łódź, al. Politechniki 6 (Pawilon Budownictwa I piętro) odbędzie się obrona publiczna pracy doktorskiej mgr inż. JERZEGO PAKUŁY pt.: „Sztywność i nośność zarysowanych nadproży ścian usztywniających budynków wysokich".

PROMOTOR: prof. dr hab. inż. Tadeusz Godycki-Ćwirko — Politechnika Łódzka.

Z pracą doktorską i opiniami recenzentów zapoznać się można w Czytelni Biblioteki Głównej Politechniki Łódzkiej. 2436-k

BIURO Matrymonialne „Piast" 84-306 Lębork, skrytka pocztowa 22 — poleca usługi. 326 p

ZAWARCIE małżeństwa ułatwi Klub „Ty i Ja", Gdynia 21, skrytka 3. 2157 k

TELENAPRAWA, 51-93-78 Owczarski. 36499 g

RUBIN — naprawa, 55-17-03 (8—10), inż. Zasadzki.

BABIE lato oglądaj przez czyste szyby. Sprzątanie wnętrz oferuje FIRMA KLWIK. Tel. 876-95. 32902 g

GRACO! Ochrona antykorozyjna samochodów — gwarancja. Mycie silników, podwozi, nadkola. Zakładowa 18 (koniec Przybyszewskiego), Kolinski. 35486 g

Koleżance Dyrektor IV LO w Łodzi

MGR

EMILII SOBOLEWSKIEJ

szczere wyrazy współczucia z powodu śmierci

BRATA

składa

RADA PEDAGOGICZNA

Wyrazy głębokiego współczucia Koleżance

MGR

ANNIE BOROWSKIEJ-LORENC

z powodu śmierci

MĘŻA

składają

KOLEŻANKI I KOLEDZY ze STUDIUM PRAKTYCZNEJ NAUKI JĘZYKÓW OBCYCH AKADEMII MEDYCZNEJ w ŁODZI

KOL.

STANISŁAWIE URBANIAK

z powodu śmierci

S. + P.

BRATA

najgłębsze wyrazy współczucia składają

WSPÓŁPRACOWNICY z GMINNEGO OŚRODKA ZDROWIA w NOWOSOLNEJ

Wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

MATKI

Koleżance

JADZI WERBIŃSKIEJ

składają

PIELĘGNIARKI ODDZ. UROLOGICZNEGO ze SZPITALA PIROGOWA

Dnia 24 października 1982 roku odszedł od nas

DOC. DR MED.

BOGUMIŁ KOZŁOWSKI

wybitny lekarz okulista, kochany nauczyciel i Przyjaciel, Człowiek wielkiego serca i szlachetnego charakteru.

Na zawsze pozostanie w naszych sercach i pamięci.

GRONO BYŁYCH ASYSTENTÓW

Rada Adwokacka w Łodzi zawiadamia, że w dniu 12 października 1982 roku zmarł

STEFAN ŁUKASIEWICZ

ADWOKAT,

wieloletni członek Zespołu Adwokackiego w Poddębicach.

W Zmarłym tracimy doświadczonego prawnika i oddanego Kolegę.

Najbliższej Rodzinie Zmarłego serdeczne wyrazy współczucia składają:

DZIEKAN i RADA ADWOKACKA w ŁODZI

• WIDZEW PRZYMIERZA SIĘ DO RAPIDU

• ŁKS NIE MOŻE PRZEGRAĆ W KRAKOWIE

Przed nami 12 kolejka mistrzowska

Sympatycy Widzewa są bardzo zawiedzeni po remisie mistrza Polski w ostatnim spotkaniu przeciwko szczecińskiej Pogoni. Widocznie zapomnieli, że w okresie kilku dni jedenastka z ul. Armii Czerwonej straciła wiele sił — najpierw w walce przeciwko wrocławskiemu Śląskowi, potem był ciężki sprawdzian na „Hanappi Stadion" w Wiedniu, męcząca podróż autokarem i niemal z marszu potyczka z Pogonią.

W sobotę o godz. 14 Widzew zmierzy się w 12 kolejce mistrzowskiej z chorzowskim Ruchem. Łodzianie wystąpią w roli gospodarza, ominie ich zatem podróż z Chorzowa do Łodzi, na miejscu będą mogli przygotowywać się do najważniejszego meczu sezonu z Rapidem. Piłkarze Widzewa będą chcieli na pewno odnieść zwycięstwo, ale oczywiście jak najmniejszym nakładem sił, bo przecież przed nimi Rapid Goście natomiast, którzy są w ligowej czołówce, po stracie punktu na własnym stadionie przeciwko ŁKS, będą z kolei chcieli uzyskać korzystny rezultat, by nadal liczyć się w stawce polskich zespołów.

W środowym meczu przeciwko Finlandii walczyło w reprezentacji młodzieżowej dwóch piłkarzy Widzewa należących do podstawowego członu drużyny — Wraga i Świątek. Z Wragą miałem możliwość rozmawiać po meczu z Pogonią: — **Wie pan, jestem zmęczony, mam już naprawdę dość piłki. Chciałbym odpocząć...** Podobnie chyba myśli wielu innych młodych piłkarzy Widzewa. Kto wie czy na miejscu trenera nie dałbym możliwości odpoczynku w sobotę właśnie tej dwójce, a w ich miejsce desygnował do gry innych piłkarzy...

W niedzielę w kolejnym mistrzowskim meczu piłkarze ŁKS spotkają się na wyjeździe z zespołem krakowskiej Wisły. Sąsiedztwo obu drużyn w ligowej tabeli zapowiada przede wszystkim nieustępliwą walkę o punkty. Wisła, która podobnie jak ŁKS znajduje się w strefie zagrożonej spadkiem, nie może sobie pozwolić na przegranie tego meczu jeśli myśli poważnie o utrzymaniu się w lidze. Łodzianie mają podobne zamiary, tylko że w ich przypadku remis byłby bardzo korzystnym rozwiązaniem. „Biała gwiazda" nie jest w olśniewającej formie, choć w ostatnim czasie zdobywa na swoim boisku raczej komplet punktów.

Pozostałe mecze zapowiadają się nie mniej interesująco, bowiem stawka rywalizujących drużyn w ekstraklasie wyjątkowo się wyrównała. W sobotę i niedzielę obejrzymy jeszcze następujące mecze: GKS Katowice — Bałtyk Gdynia (jedenaste i piętnaste miejsce w tabeli), Górnik Zabrze — Zagłębie Sosnowiec, Legia Warszawa — Lech Poznań, Pogoń Szczecin — Cracovia, Szombierki — Stal Mielec, Śląsk Wrocław — Gwardia Warszawa.

(asz.)

Orzeł trzynasty

Po ostatnich turniejach pierwszoligowych w podnoszeniu ciężarów oraz podliczeniu rezultatów reprezentantów Polski, startujących w międzynarodowych turniejach, w tabeli ekstraklasy prowadzi opolska Odra, wyprzedzając Legię oraz drużyny Śląska z Tarnowskich Gór i Wrocławia.

Ciężarowcy łódzkiego Orła zajmują 13 pozycję, wyprzedzając Mazovię z Ciechanowa, gdańskiego Stoczniowca i stołeczne Okęcie.

Włókniarz przeciwko Motorowi

Im bliżej końca jesiennej rundy rozgrywek w II grupie drugiej ligi piłkarskiej, tym sytuacja staje się bardziej zagmatwana. Dawno już w tej klasie piłkarskiej nie było tak wyrównanej stawki zespołów. Każda kolejka mistrzowska zmienia generalnie układ tabeli. Nie ma w tej chwili żadnego futbolowego speca, który śmiałby przepowiedzieć kto zdobędzie awans, a kto będzie musiał pożegnać się z drugą ligą.

Pabianicki Włókniarz, który przegrał ostatni mecz na własnym boisku z Hutnikiem Kraków, wyjeżdża na trudny mecz do Lublina. Piłkarze Motoru nie stracili jeszcze nadziei na awans do I ligi, choć w ostatniej kolejce zaledwie zremisowali z jednym z najsłabszych zespołów tej grupy — Stalą Stalowa Wola. Fakt, że Motor pod kierunkiem znanego ongiś piłkarza — Lesława Ćmikiewicza nie dysponuje zbyt wysoką formą, byłby sprzyjającą okolicznością, gdyby nie to, że trener Włókniarza — Czesław Fudalej boryka się z ogromnymi kłopotami kadrowymi. Czerwoną kartkę otrzymał Komorowski (w meczu z Hutnikiem), kontuzjowani są bramkarz Stefańczyk oraz obrońcy Klocek i Szałecki. Linie defensywne są zatem w rozsypce, a tu dodatkowo wyjazdowy mecz do Lublina...

(sz.)

Pabianice

„Calisia-82"

Pod takim hasłem odbędzie się w okolicach Kalisza bieg maratoński na nie spotykanym w naszym kraju dystansie 100 km. Początkowo kaliscy działacze liczyli na udział najwyżej kilkunastu biegaczy.

Okazało się tymczasem, że do biegu zgłosiło się aż 200 zawodników. Wystartuje tylko 130 biegaczy, bowiem większa liczba uniemożliwiłaby organizatorom sprawne przeprowadzenie tej niecodziennej imprezy. Najmłodszy uczestnik kaliskiego maratonu na 100 km liczy sobie 19 lat, najstarszy — 64. W tym doborowym towarzystwie pobiegną dwie panie: E. Szydłowska z Sulejówka oraz Z. Turosz, która już zaliczyła m. in. „setkę" w Koszycach.

KRONIKA WYPADKÓW

● **Godz. 7.35. Na ul. Włókniarzy 15** kierowca „Skody" Jan O. uderzył w tył samochodu ciężarowego marki „Kraz". Straty około 15 tys. zł.

● Godz. 10.20. Na skrzyżowaniu ulic Przybyszewskiego i Lubelskiej Kazimierz R. wpadł pod „Poloneza", doznając złamania nogi.

● **Godz. 12.25. W Pabianicach na** ul. Moniuszki 44 rowerzystka Teresa W. spowodowała zderzenie z „Fiatem", doznając urazu głowy.

● **Godz. 13.30. Na ul. Rzgowskiej 71** Urszula K. wbiegła na jezdnię i wpadła pod nadjeżdżającego „Żuka", doznając urazu głowy.

● Godz. 13.35. Na skrzyżowaniu ulic Gdańskiej i 22 Lipca kierowca „Fiata" Stanisław T. nie ustąpił pierwszeństwa jazdy i spowodował zderzenie z tramwajem. Straty około 10 tysi zł.

● Godz. 15.15. W Zgierzu na ul. Rewolucji 1905 r. nr 8 od jadącego samochodu ciężarowego „Kamaz" urwało się koło, które potrąciło idącego chodnikiem Leona K. Pieszy doznał złamania podudzia.

(a. w.)

Zaginął „maluch"

W nocy z 24 na 25 bm. skradziono malucha LDD 2803 w kolarze jasnozielonym. Na wiadomość oczekuje właściciel pod nr tel. 747-61 lub 866-55.

Mistrz przegrał

Po raz pierwszy od zdobycia w Hiszpanii tytułu mistrza świata — piłkarska reprezentacja Włoch zaprezentowała się kibicom. W środę wieczorem na Stadionie Olimpijskim w Rzymie Włosi spotkali się w towarzyskim meczu ze Szwajcarią.

Mecz zakończył się sensacyjnym zwycięstwem Szwajcarów 1:0 (0:0).

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 27 października 1982 roku zmarł w wieku 77 lat najukochańszy Ojciec i Dziadziuś

Ś. † P.

JÓZEF BANAŚ

Pogrzeb odbędzie się w dniu 29. X. br. o godz. 13.30 z kaplicy cmentarza katolickiego na Zarzewie, o czym zawiadamiają pogrążone w głębokim bólu

DZIECI I WNUCZĘTA

W OZORKOWIE, KONSTANTYNOWIE I ŁODZI

Nowe obiekty sportowe

Województwo łódzkie posiada już 25 obiektów sportowych, które przeznaczone są dla sportowców poszczególnych klubów, a także służą w dużym stopniu każdemu, kto chce czynnie spędzić wolny czas po pracy. **W najbliższy piątek w Ozorkowie, Konstantynowie i Łodzi zostaną oddane do użytku kolejne hale sportowe, które powiększą bazę naszego województwa.**

Trzeba tu zaznaczyć, że wszystkie te obiekty powstały dzięki dużemu zaangażowaniu wielu działaczy, którzy nie szczędzili wysiłku by posiadać warsztat pracy z prawdziwego zdarzenia. Przy wznoszeniu hal jest przeszło 30 proc. wkładu pracy społecznej, 70 proc. to oczywiście dotacja państwa.

Oto krótka charakterystyka poszczególnych obiektów:

Ozorków — hala sportowa, która służyć będzie nie tylko sekcji siatkówki Bzury Ozorków. Będzie to przede wszystkim obiekt miasta, z którego będą mogli korzystać wszyscy mieszkańcy. Przy hali powstanie nowoczesne zaplecze.

Konstantynów — hala sportowa przeznaczona przede wszystkim dla gier zespołowych oraz ciężarowców. W szerokim zakresie będzie udostępniona młodzieży, która zechce uprawiać sport.

Łódź — hala przy klubie „Społem". Nowoczesny obiekt o przeznaczeniu szkoleniowym (dla gier zespołowych). Posiada również bardzo dobre zaplecze, a więc szatnie, gabinety odnowy biologicznej i fizykoterapii.

Łódź — hala „Startu" z przeznaczeniem przede wszystkim dla ciężarowców. Nowoczesny obiekt, który ma również nowoczesne zaplecze.

Ciekawostka: wszystkie te obiekty zostaną wyposażone w elektroniczne zegary ufundowane przez GKKFiS. Najbardziej nowoczesny otrzyma „Start" dla przeprowadzania zawodów ciężarowych.

Otwarciu tych obiektów towarzyszyć będzie wiele ciekawych imprez sportowych (np. w nowej hali „Startu" wystąpi na pomoście mistrz świata z Lubliany w kategorii lekkiej — Piotr Mandra).

Warto dodać, że w najbliższym czasie województwo łódzkie wzbogaci się o kolejne obiekty sportowe. W końcu listopada oddane zostaną do użytku sztuczne lodowisko w Zgierzu (zadaszenie) oraz hale szermiercze i tenisa stołowego na Włókniarzu. Ponadto gotowy jest już obiekt RKS (hala lekkoatletyczna). Rzecz jednak w tym, że nie położony został jeszcze tartan. Wykonawcy zapowiedzieli rozpoczęcie tych prac 1 grudnia. W następnym roku planuje się oddanie do użytku kolejnego sztucznego lodowiska w okolicach Hali Sportowej. W 1984 r. ukończona zostanie budowa hali Anilany.

Dnia 5 lipca 1982 roku w Gdańsku odeszła pozostawiając nas w żałobie

Ś. † P.

ALICJA DĄBROWSKA

z KACZMAROWICZÓW

31 października br. o godz. 8 rano w kościele o.o. Jezuitów ul. Sienkiewicza 80 odbędzie się msza św. za spokój Jej duszy, o czym zawiadamiają

MATKA I SIOSTRA

W dniu 26 października 1982 roku po krótkich cierpieniach zmarła opatrzona św. sakramentami

Ś. † P.

ZOFIA TYRANOWICZ

Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi dnia 29 października br. o godz. 16.30 z kaplicy cmentarza św. Antoniego przy ul. Solec, o czym powiadamiają pogrążeni w smutku

MĄŻ, SYN, CÓRKA, SYNOWA, ZIĘĆ I WNUKI

Dnia 24 października 1982 roku zmarła po długiej i ciężkiej chorobie

HELENA LEŚNICZAK

z domu KRÓL.

Pogrzeb odbędzie się dnia 28 października br. o godz. 13.30 z kaplicy cmentarza przy ul. Szczecińskiej.

CÓRKA, SYN, SYNOWA, ZIĘĆ, WNUKI I POZOSTAŁA RODZINA

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 25 października 1982 roku po długich i ciężkich cierpieniach zmarła w wieku lat 80

Ś. † P.

ZOFIA RADWAŃSKA

Pogrzeb odbędzie się dnia 29 października br. o godz. 14 (piątek) z kaplicy cmentarza św. Anny na Zarzewie.

BRAT z ŻONĄ

ANILANA Z LESŁAWEM DZIUBĄ?

Kolejnym przeciwnikiem Pogoń Zabrze

Dwa ostatnie mecze w ekstraklasie piłkarzy ręcznych pomiędzy wrocławskim Śląskiem i Anilaną chyba przesądziły o tym, kto zdobędzie tytuł mistrza półmetka rozgrywek. Czternastokrotny mistrz Polski — Śląsk wyprzedza zespół Anilany o trzy punkty i jest bardzo wątpliwe aby łodzianie potrafili zniwelować tę przewagę. Nie można natomiast dać jednoznacznej odpowiedzi na pytanie, która z drużyn zdobędzie tytuł mistrza Polski. Rzecz bowiem w tym, że zespół wrocławski, dysponujący najbardziej wyrównanym składem w lidze, ulegnie już chyba w najbliższym czasie poważnemu osłabieniu: zakończył służbę wojskową dwaj reprezentanci Polski — **Zbigniew Tłuczyński**, który powraca do Korony Kielce (rozgrywający reprezentacji) oraz **Lesław Dziuba**. Tego drugiego doskonale znamy, ponieważ jest wychowankiem Piotrcovii i kilka meczów rozegrał w barwach Anilany. Nosi się on z zamiarem występowania w łódzkim klubie i w tym tygodniu odbyły się już z nim rozmowy. Nie jest wykluczone, że już w najbliższych sobotnio-niedzielnych spotkaniach przeciwko Pogoni Zabrze ujrzymy go w barwach łódzkiego klubu. Tydzień wcześniej przeszedł również do Anilany **Kowacki** — wychowanek MKS Łodzianka, który odbywał służbę wojskową we Wrocławiu.

Nie ma co ukrywać, że Anilana z Dziubą bardzo liczyłaby się w ligowej rywalizacji o tytuł mistrza Polski. Najpierw jednak musi dojść do tego transferu, a w sobotę i niedzielę trzeba zdobyć komplet punktów. Od lat zabrzanie nie są jednak zbyt wygodnym rywalem dla łódzkiej siódemki. Mimo to liczymy, że Anilana uzyska dwa zwycięstwa. W pozostałych meczach spotykają się: Wybrzeże Gdańsk — Grunwald Poznań, AZS Warszawa — Hutnik Kraków, Posnania — Korona Kielce, Śląsk Wrocław — Stal Mielec.

(sz.)

W SKRÓCIE

● **Eliminacyjny mecz do ME pomiędzy Turcją i Albanią wygrali Turcy 1:0. W grupie VI prowadzi Austria przed Turcją.**

● **W eliminacyjnym meczu do ME młodzieżowek, Włochy wygrały z Rumunią 2:0.**

● Rugbyści bytomskich **Czarnych zdobyli Puchar Polski, wygrywając z Lechią Gdańsk 16:7.**

● **Rozstawiony z nr 1 B. Gottfried pokonał w turnieju w Paryżu M. Demaimera w trzech setach.**

● **Niespodzianką II rundy pucharu piłkarskiego Anglii był remis III-ligowego Bournemouth z liderem ekstraklasy, Manchester United 2:2. Pierwszy mecz wygrał Manchester United i awansował do III rundy.**

● Towarzyski mecz w Kopenhadze pomiędzy Danią i CSRS wygrali Czechosłowacy 3:1.

● W. Fibak wygrał w II rundzie turnieju w Paryżu z Barazzuttim 6:1, 6:3.

Polacy pokonali Finów 4:0

W eliminacyjnym spotkaniu młodzieżowych piłkarskich mistrzostw Europy, Polska pokonała w Mielcu Finlandię 4:0 (1:0).

Bramki zdobyli: **Pękala** — 2 (28 i 67 min.), **Kaczmarek** (w 87 min.) i **Buda** (w 89 min.).

Ponad godzinę ważyły się losy tego spotkania, mimo, iż od początku reprezentacja Polski uzyskała wyraźną przewagę, zasypując bramkę fińską gradem strzałów, co prawda w większości niecelnych, bądź parowanych przez obrońców lub bramkarza. Tylko w pierwszej połowie Polacy oddali co najmniej 20 strzałów, podczas, gdy nasz bramkarz pierwszy kontakt z piłką miał dopiero w 19 min., a do końca meczu ilość jego interwencji w groźniejszych sytuacjach można policzyć na palcach jednej ręki.

Finowie, dzięki bardzo dobrze zorganizowanej obronie i niezłemu wyszkoleniu indywidualnemu, nie dopuszczali Polaków do wypracowania sobie dogodnych sytuacji strzeleckich.

W drugiej części spotkania, gdy Polacy zaczęli grać spokojniej i wymienili w międzyczasie najsłabszą ogniwa w swym zespole, widać było, że prezentują wyższą klasę i odnieśli też wysokie zwycięstwo.

POLSKA: Wandzik, Bendkowski, Sokołowski, Kubicki, Nazimek, Świątek (od 70 min. Kaczmarek), Socha (od 46 min. M. Bąk), Pękala, Buda, Okoński, J. Bąk.

TABELA

1. Polska	4:4	5—3
2. Portugalia	3:1	2—4
3. Finlandia	3:5	3—7
4. ZSRR	2:2	2—3

Koszykarze jadą do USA

2 listopada udaje się na prawie miesięczne tournee po USA kadra naszych koszykarzy.

Pod wodzą dwójki szkoleniowców (J. Świątka i S. Mikulskiego) uda się za ocean 12 najlepszych naszych basketbolistów, którzy uczestnicząc w pojedynkach z amerykańskimi drużynami, szlifować będą formę przede wszystkim do przyszłorocznych ME we Francji.

Wyjazd do USA — co już stało się tradycją — nastąpi na dogodnych warunkach finansowych. Nasza ekipa opłaca tylko przelot (w złotówkach) na trasie Warszawa — Montreal — Warszawa. Strona amerykańska organizuje i opłaca wszystkie koszty pobytu (przejazdy, przeloty, zakwaterowanie, wyżywienie i kieszonkowe). Ponadto nasi kadrowicze zarobią dolary, które wpłyną na konto PZKosz. za bilety wstępu.

Zaplanowano siedem meczów towarzyskich. Już 8 listopada pierwsza konfrontacja w Wirginii, potem m. in. mecze w Michigan, Colorado, Wyoming, Teksasie. Powrót nastąpi 26 listopada.

Po sobotnio-niedzielnej serii mistrzowskich spotkań z 15 poniżej wymienionych koszykarzy wybrali zostaną „Amerykanie". Oto kandydaci do wyjazdu: **Kijewski, Jachorek, Bogucki (Lech), Prostak, Zelig, Targowski (Śląsk), Suda (Legia), Bogucki, Fikiel (Wisła), Reschke, Młynarski (Górnik), Doliński, Binkowski (Gwardia Wr.), Węglorz (Zagłębie) i Duda (Polonia).**

Przypomnijmy, że jest to już szósty wyjazd naszych koszykarzy do USA.

Komunikat Totka

EXPRESS LOTEK

4 — 6 — 10 — 33 —38

MAŁY LOTEK

I LOSOWANIE:

7 — 21 — 27 — 29 — 33

II LOSOWANIE:

5 — 17 — 18 — 19 — 21

Wysokości wygranych w zakładach Dużego Lotka z dnia 24 października 1982 roku:

LOSOWANIE I: 5 rozw. z 5 traf. prem. 251.525 zł, 196 rozw. z 5 traf. — 6.000 zł, 8.686 rozw. z 4 traf. — 217 zł, 133.621 rozw. z 3 traf. — 14 zł.

LOSOWANIE II: 3 rozw. z 6 traf. — 620.418 zł, 397 rozw. z 5 traf. — 6.000 zł, 10.252 rozw. z 4 traf. — 302 zł, 125.316 rozw. z 3 traf. — 39 zł.

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 26 października 1982 r. zmarła w wieku lat 65 ukochana Matka, Siostra i Ciocia

STANISŁAWA GRZYMSKA

z domu GOLAKOWSKA.

Pogrzeb odbędzie się 29 października br. o godz. 13.30 z kaplicy na Starym Cmentarzu przy ul. Ogrodowej, o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku:

CÓRKA, SIOSTRY, SZWAGROWIE I POZOSTAŁA NAJBLIŻSZA RODZINA

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Po ciężkiej chorobie zmarł 22 października 1982 roku w wieku lat 80, nasz ukochany Ojciec, Mąż i Dziadziuś

Ś. † P.

MGR INŻ. ARCHITEKT

RYSZARD PAWŁOWSKI

uczestnik wojen 1920—1939, odznaczony przez papieża Pawła VI Krzyżem za Zasługi dla Kościoła, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz innymi odznaczeniami.

Uroczystości pogrzebowe odbyły się w Łowiczu 26 października br., o czym zawiadamia Przyjaciół i Znajomych

RODZINA

Z głębokim bólem zawiadamiamy, iż w dniu 26. X. 1982 r. po długich i ciężkich cierpieniach zmarł nasz najukochańszy Mąż, Ojciec, Teść i Dziadek

Ś. † P.

WITOLD GÓRSKI

lat 58

odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i innymi odznaczeniami wojskowymi.

Pogrzeb odbędzie się w dniu 29 października o godz. 14 na Starym Cmentarzu, o czym zawiadamiają pogrążeni w smutku:

ŻONA, SYNOWIE, SYNOWE I WNUCZKI

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 23 października 1982 r. zmarła nasza najukochańsza Żona, Mamusia, Babcia

Ś. † P.

MIECZYSŁAWA MARCINOWSKA

Pogrzeb odbędzie się dnia 29 października br. o godz. 13 na Cmentarzu Komunalnym Doły, o czym w głębokim bólu zawiadamiają:

MĄŻ, CÓRKA, ZIĘĆ, BRACIA, BRATOWE i pozostała RODZINA

Dziś w Radiu i TV

CZWARTEK, 28 PAŹDZIERNIKA

PROGRAM I

6.00 Cztery pory roku — Jesień. 11.00 Wiad. 11.05 Koncert. 12.05 Z kraju i ze świata. 12.45 Rolniczy kwadrans. 13.00 Komunikaty i wiad. 13.10 Radio kierowców. 13.20 Z festiwalowej estrady — Zakopane 82. 13.40 Film i piosenka. 14.00 Wiad. 14.05 Interstudio 82. 14.50 Wiersze M. Holuba (CSRS). 15.00 Wiad. 15.10 Studio Młodych. 15.55 Radio kierowców. 16.00 Wiad. 16.05 Muzyka i aktualności. 16.40 Polscy artyści. 17.00 Dziennik i komunikaty. 17.10 Panorama świata. 17.20 Kamerton — Propozycje do Listy Przebojów. 18.00 Wiad. 18.05 Refleksje. 18.30 ABC piosenki. 18.50 „Katedra" — fr. pow. 19.00 Dziennik. 19.25 Radio kierowców. 19.30 Z naszej fonoteki. 20.00 Wiad. 20.05 Koncert życzeń. 20.35 Gra Big Band Wrocław. 20.45 Kronika sportowa. 21.00 Komunikaty 21.10 Wielkie dzieła. 22.00 Dziennik reporterów. 22.30 Jutro w mono. 22.40 „Nie obrażać się na słońce" — rep. 23.00 Wiad. 23.10 Panorama świata.

PROGRAM II

9.30 Wiad. 9.35 „Malowane parasolki" — aud. 10.00 „Idziemy na koncert" — aud. 10.25 Soliści i kameraliści. 10.35 Nie tylko dla słuchaczy w mundurach. 11.00 Horyzonty wiedzy. 11.30 Wiad. 11.35 Komentarz międzynarodowy. 11.40 Muzyczne wycinanki. 12.05 Od A do Z polskiej piosenki. 12.30 W świecie wartości. 12.50 Rozważania stylistyczne. 13.00 „W tropikalnej puszczy". 13.25 5 minut o nauce. 13.30 Wiad. 13.35 Ze wsi i o wsi. 13.50 Więcej, lepiej, nowocześniej. 14.00 Polscy śpiewacy. 14.30 „Julian August" — fr. pow. 14.50 Z najpiękniejszych operetek. 15.15 NURT. 15.30 Wiad. 15.40 Ludzie i ich pasje. 16.00 Magazyn turystyczny. 16.20 Rozmowy intymne. 16.40 Kraj i Polonia. 17.00 Program regionalny. 17.40 Przegląd publicystyczny. 18.00 Kompozytor tygodnia. 19.35 Program na dobranoc. 20.00 Płyty z gwiazdką — „2 x 48". 20.30 Muzyka na instrumenty. 20.45 Język rosyjski. 21.00—23.59 Wieczorna antena literacko-muzyczna.

PROGRAM III

10.00 Zespoły gwiazd: Johnny Hodges'a. 11.40 Baedeker kulturalny. 12.00 W tonacji Trójki. 13.00 „Pożegnania i powroty" — odc. pow. 13.10 Powtórka z rozrywki. 14.00 Paganini w sześciu przypadkach. 15.00 Serwis Trójki. 15.05 Świat, w którym żyjemy. 15.25 Ten stary, dobry rock and roll. 16.00 Zapraszamy do Trójki. 19.00 Artyści pięknej książki — aud. 19.30 Brzmienie gitary. 19.50 Ken Follett: „Igła" — odc. 25. 20.00 Mini-max. 20.45 Posłuchać warto. 21.00 Blues wczoraj. 21.30 Erazm z Rotterdamu. 21.45 Reminiscencje muzyczne. 22.45 „24 godziny w 10 minut" i wiad. sport. 23.00 Zapraszamy do Trójki.

PROGRAM IV

9.00 Wiad. 9.05 „Nowi Adam i Ewa" — fr. pow. 9.25 Quod libet — czyli, co kto lubi. 10.00 Arnold Schönberg: „Mojżesz i Aron". 10.30 Z muzycznych nagrań. 11.00 „Nagie życie" — aud. 11.30 Muzyka różnych narodów 12.00 Wiad. 12.05 Od Bacha do Bartoka. 13.00 Serwis informacyjny (Ł). 13.05 Mozaika rytmów (Ł). 13.10 Audycja Redakcji Rolnej (Ł). 13.25 Wirtuozi instrumentu (Ł). 14.00 Piosenki z różnych stron świata. 14.30 Wybitni polscy soliści. 15.00 Wiad. 15.05 Panorama literacka. 15.30 Południe melomana. 17.00 Wiad. 17.05 Muzyka (Ł). 17.10 Aktualności dnia (Ł). 17.30 „Przed koncertem w filharmonii". 17.45 Z cyklu: „Przemyślenia" — aud. (Ł). 18.00 Z cyklu: „Takty i fakty" — mag. (Ł). 18.30 Czytamy listy i pamiętniki. 19.00 Dziennik. 19.05 Wieczór w filharmonii. 20.10 Muzyka. 21.00 Klub Stereo. 22.30 Fakty dnia. 22.40 Nocne divertimento. 23.30 Głosy, instrumenty, nastroje.., z myszką.

TELEWIZJA

PROGRAM I

6.00 TTR. 7.00 Jesień 82. 8.10 Przysposobienie obronne, kl. 8 i 1 lic. 9.00 Praca — technika, kl. 1. 9.30 Program dla drugiej zmiany. 12.50 Język polski, kl. 2—4 lic. 13.30 TTR. 15.45 Kwadrans z Artelem. 16.00 Czwartek TDC — „O mnie, o tobie, o nas" — „Oddział słosty O'Neill". 17.00 Dziennik. 17.20 „Telekino". 18.00 „W świecie ciszy" — program dla niesłyszących. 18.20 Magazyn lotniczy. 18.50 Dobranoc. 19.00 „Sonda". 19.30 Dziennik. 20.15 „07, zgłoś się" — „Hieny" — film. 21.50 Rolnicze rozmowy. 22.00 Dziennik. 22.20 „Pegaz".

PROGRAM II

16.15 Język angielski dla zaawansowanych (8). 16.45 Język rosyjski (4). 17.20 „Cudze dzieci" — film Tv NRD 19.00 Wiadomości (Ł). 19.30 Dziennik Telewizja Gdańsk na antenie „Dwójki": 20.00 „Na parkiecie" — program rozrywkowy. 20.15 „List prosto z raju" — rep. 20.30 „Telegram prosto z raju" — rep. 20.45 Reprezentacyjna Orkiestra Marynarki Wojennej w repertuarze popularnym. 21.00 Według Panasa — program literacki 21.30 „Królowa pod żaglami" — program o żeglarstwie. 22.00 Widziane w Kohlenbergu — rep. 22.15 „Numer 93.369" — film dok. 22.30 „Rozważania o śmierci i przemijaniu" — przed kamerą prof. Tadeusz Kielanowski. 22.40 Recital organowy Jerzego Erdmana. 23.00 Kwadrans z Artelem.

•FAKTY • WYDARZENIA • FAKTY•

W sobotę, 30 bm.

Akcja milicyjna „Bądź przezorny na drodze"

Najbliższa sobota, 30 bm., będzie dniem wzmożonego ruchu, zarówno na ulicach Łodzi, jak i drogach naszego województwa. Związane jest to z tradycyjnym Świętem Zmarłych. W celu zapewnienia, głównie pieszym, a także kierowcom bezpieczeństwa na drogach tego dnia, w godz. 6—21 przeprowadzona zostanie akcja milicyjna „Bądź przezorny na drodze".

Funkcjonariusze MO zwracać będą uwagę przede wszystkim na zachowanie się pieszych jako że oni są najczęściej sprawcami i ofiarami wypadków. Nie mniej uważnie obserwowane będą poczynania kierowców. WRD KW MO apeluje do społeczeństwa o stosowanie się do uwag milicjantów — przede wszystkim jeśli chodzi o parkowanie pojazdów. Jest to ważne szczególnie w obrębie cmentarzy, gdzie ruch będzie z pewnością bardzo duży. (m)

◇ PKP przewiezie 4,8 mln, a PKS — 4 mln pasażerów ◇ Zaplanowano... opóźnienia pociągów ◇ Wzrasta ilość przewożonych ładunków

Transportowe prognozy

Wczoraj w UMŁ obradował Wojewódzki Sztab d/s Usprawnienia Transportu. Przedstawiono prognozy dotyczące planowanych przewozów pasażerskich i towarowych do końca br. środkami PKP, PKS oraz 43 zakładów i przedsiębiorstw transportowych funkcjonujących w woj. miejskim łódzkim.

Łódzka kolej zamierza przewieźć do końca br. jeszcze 4,8 mln pasażerów. Największa frekwencja spodziewana jest na przełomie października i listopada oraz w okresie świąt i Nowego Roku. Niestety, ciągle pogarsza się standard podróżowania. Stan taboru i żelaznych szlaków wpływa na stałe opóźnienia pociągów. Jest to zjawisko już tak powszechne, że kolejarze nawet w swoich prognozach uwzględniają zaledwie 65-procentową regularność kursowania pociągów pasażerskich. Z góry więc przewidziano, że „przeciętny" pociąg „musi" spóźnić się o 6 minut.

W łódzkim rejonie PKP brakuje lokomotyw i tzw. zespołów elektrycznych. Każdego dnia powinno wyruszać na trasy 20 lokomotyw i 58 zelektryfikowanych jednostek, ale właśnie tylko tyle jest ich w posiadaniu łódzkiego węzła. Dlatego każda awaria powoduje zakłócenia w rozkładzie. Z ruchu wyłączona jest, ze względu na fatalny stan techniczny, trzecia część wagonów pasażerskich. Podróże będą więc długie i niewygodne.

Prognozy PKS przewidują przewiezienie 4 mln pasażerów. Znaczną część podróżnych stanowi młodzień szkolna i ludzie dojeżdżający do pracy. Specjaliści w zakresie komunikacji autobusowej twierdzą, że regularność kursowania będzie na poziomie 99,2 proc. — pod warunkiem, że starczy akumulatorów, ogumienia, części zamiennych do silników i... (chyba) nie będzie zimy. Wprawdzie autobusy kursują znacznie punktualniej niż pociągi, to jednak zdarzają się opóźnienia na skutek awarii.

Wzrasta ilość ładunków przewożonych państwowymi środkami transportu. Do końca br. PKP planuje przewieźć 178 tys. ton towarów, ale zamówienia są znacznie większe. Notuje się dużą ilość uszkodzeń wagonów, co komplikuje transport. Pozostałą część ładunków przewiozą samochody PKS i 43 mniejszych przedsiębiorstw transportowych. (sk)

Wczorajsza poranna mgła na ul. Piotrkowskiej i w parku im. J. Poniatowskiego.
Foto.: A. Wach

Handel i komunikacja w wolne dni

HANDEL

W związku z przeniesieniem z 16 bm. na najbliższą wolną sobotę, 30 bm. dnia pracy handlu, w sobotę czynna będzie cała sieć handlowa (jak w dzień powszedni).

31 bm. i 1 listopada w godz. 8—16 czynne będą wszystkie sklepy kwiaciarskie.

W poniedziałek, 1 listopada, dyżur pełnić będą sklepy WSS „Społem" wytypowane do pracy w niedziele i święta.

We wtorek, 2 listopada, sklepy branży mięsno-wędliniarskiej pracować będą jak w każdy poniedziałek.

Przed łódzkimi cmentarzami WSS „Społem" uruchomi stragany oraz sprzedaż (z samochodów) zniczy, świec i kwiatów. Na kiermaszu na pl. Barlickiego będzie można zakupić świece i znicze.

KOMUNIKACJA MIEJSKA

31 bm. tramwaje i autobusy kursować będą według niedzielnego rozkładu jazdy. Ponadto uruchomione będą dodatkowe linie tramwajowe na trasach: ● ul. Rzgowską (od ul. Kurczaki) przez pl. Niepodległości, ul. Piotrkowską, Przybyszewskiego, Lodową na cmentarz Zarzew. ● z Kozin ul. Srebrzyńską, Cmentarną, Obrońców Stalingradu, Zachodnią, Ogrodową, Północną, Franciszkańską, Wojska Polskiego na cmentarz na Dołach ● ul. Nowotki (od ul. Przemyskiej) przez pl. Wolności, ul. Obrońców Stalingradu, al. Unii, ul. Srebrzyńską do cmentarza na Mani. Dodatkowe linie autobusowe: ● ul. Rokicińską (od wiaduktu) ul. Puszkina, Lodową do cmentarza na Zarzewie ● w Pabianicach z ul. Kilińskiego (od ul. Armii Czerwonej) ul. Orlą, Karolewską, Wiejską na dworzec PKP.

Autobusy linii „69" w niedzielę i poniedziałek dojeżdżać będą ul. Lodową tylko do cmentarza na Zarzewie.

1 listopada. Zwiększona zostanie ilość taboru na liniach obsługujących rejony cmentarzy. Częściowo zmianie ulegnie trasa linii tramwajowej „15" do pętli Rzgowska — Kurczaki, linia tramwajowa „29" skierowana zostanie do cmentarza Mania. Tego dnia kursować będą także autobusy linii: „A", „C", „D", „J", „M", „65", „253", „254".

Dodatkowe linie tramwajowe. Poza podanymi wyżej liniami dodatkowymi również w poniedziałek kursować jeszcze będą tramwaje: ● ul. Nowomiejską (od ul. Północnej) przez pl. Kościelny, ul. Wojska Polskiego na cmentarz na Dołach ● z cmentarza na Mani ul. Srebrzyńską, al. Unii, ul. Obrońców Stalingradu, Zachodnią, Ogrodową, Północną, Franciszkańską, Wojska Polskiego do cmentarza na Dołach. Linie pomocnicze „41-bis" i „43-bis" kursować będą na swoich normalnych trasach.

Dodatkowe linie autobusowe: ● z ul. Gagarina (od ul. Karpackiej), ul. Broniewskiego, Tatrzańską, Przybyszewskiego, Lodową na cmentarz na Zarzewie ● z ul. Felińskiego (od ul. Zapolskiej) Tatrzańską, Przybyszewskiego, Lodową na cmentarz na Zarzewie ● z ul. Rokicińskiej (wiadukt), ul. Puszkina, Lodową do cmentarza na Zarzewie ● z ul. Rojnej, ul. Rydzową, Szparagową, Wersalską ● w Pabianicach z ul. Kilińskiego (od ul. Armii Czerwonej), ul. Orlą, Karolewską, Wiejską na dworzec PKP.

Opłata za przejazd autobusami linii dodatkowych wynosi 2 zł.

KOMUNIKACJA OGÓLNA

Jak co roku, w dniach 31 bm. i 1 listopada w rejonach cmentarzy wprowadzone zostaną zmiany w organizacji ruchu pojazdów.

Cmentarz na Mani. Dla ruchu kołowego zostaje zamknięta ul. Solec na odcinku od ul. Mania do ul. Wieczność. Główne dojazdy wyznaczono al. Unii i ul. Solec oraz ul. Krakowską i Biegunową. Na ul. Solec i Mania wprowadza się jeden kierunek ruchu.

Cmentarz Stary. Zamknięty dla ruchu zostaje odcinek ul. Ogrodowej od ul. Gdańskiej do ul. Cmentarnej oraz ul. Cmentarna na odcinku od ul. Mielczarskiego do ul. Srebrzyńskiej.

Cmentarz Kurczaki. Dla ruchu kołowego zamknięta zostaje ul. Kurczaki od ul. Rzgowskiej do ul. Szumnej. Główny dojazd do cmentarza od ul. Rzgowskiej ulicami Warneńczyka, Komorniki, Sternfelda. Na ul. Szumnej wprowadzony zostaje jeden kierunek ruchu.

Cmentarz Doły. Zamknięta dla ruchu zostaje ul. Smutna, jeden kierunek ruchu obowiązuje na ul. Telefonicznej, Matejki, Tamka.

Cmentarz Zarzew. Ul. Lodowa wzdłuż cmentarza zamknięta będzie dla ruchu kołowego. Dojazdy ul. Dąbrowskiego, Puszkina, Przybyszewskiego.

Cmentarz na Radogoszczu. Wprowadza się jeden kierunek ruchu na ul. Sowińskiego od ul. Zgierskiej do Świetlanej.

W rejonie cmentarzy przy ul. Szczecińskiej i Retkińskiej organizacja ruchu bez zmian. (m)

Niedzielne wycieczki

W przededniu Święta Zmarłych, w niedzielę 31 października, PTTK zaprasza łodzian na wycieczkę pieszo-tramwajową do miejsc pamięci narodowej. Trasa: cmentarz przy ul. Ogrodowej — park im. Promienistych — park im. Mickiewicza — Radogoszcz — Okręglik — Lućmierz (16 km). Zbiórka uczestników przy pętli MPK, ul. Północna, godz. 9 (powrót około godz. 17).

Odbędzie się też wycieczka piesza na trasie: Justynów — Borowa — Kurowice — Wygoda — Bukowice — Wiśniowa Góra — Bedoń (19 km). Spotkanie na Dworcu Fabrycznym o godz. 8.30. Również w niedzielę wycieczka rowerowa — rajd „Pamięci umarłych i poległych" na trasie: Łódź — Nowosolna — Wiączyń — Łódź (40 km). Zbiórka — pl. 9 Maja, godz. 10. (j.kr)

„Festiwal za cenę umowną"

Estrada Łódzka i „Orbis" zapraszają na koncerty rewiowe warszawskiego Teatru „Syrena". W programie pt. „Festiwal za cenę umowną" występują m. in.: Halina Frąckowiak, Krystyna Sienkiewicz, Ewa Kuklińska, Bogdan Łazuka, Tadeusz Pluciński, prezentując teksty m. in. Agnieszki Osieckiej, Marii Czubaszek, Ryszarda M. Grońskiego, Adama Kreczmara, Daniela Passenta. Autorami muzyki są: Włodzimierz Korcz, Ryszard Poznakowski, Roman Czubaty. Orkiestra Teatru „Syrena" dyryguje Czesław Majewski. Reżyseruje Witold Filler. Scenografia — Marek Lewandowski. Koncerty odbywać się będą w Hali Sportowej. Na program w dniu 13 listopada (o godz. 20) i 14 listopada (o godz. 17) bilety w „Orbisie" (ul. Piotrkowska 68), natomiast na występy w dniu 13 listopada o godz. 17 i 14 listopada o godz. 20 — w Estradzie Łódzkiej (ul. Narutowicza 26) i w biurach podróży (informacje — tel. 733-52). (rs)

W kilku zdaniach

● **Wieczór poezji Jacka Krakowskiego, połączony z wystawą jego akwarel i grafik, 29 bm. o godz. 16.30 w DK „Rondo"** (ul. Limanowskiego 166).

● **Spotkanie dyskusyjne „Prosto w oczy" 29 bm. o godz. 18 w DK** (ul. Żubardzka 3).

● **Spotkanie seniorów dzielnicy Śródmieście z udziałem kapeli „Łodzianka", 29 bm. o godz. 16 w DK** (ul. Buczka 17/19).

● **Koncert grupy jazzowej „Sesja 30", 29 bm. o godz. 19 w sali STK** (ul. Kościuszki 38).

Spacer po mieście

Towarzystwo Przyjaciół Łodzi zaprasza na kolejny sobotni spacer po mieście w dniu 30 października. Spotkanie u zbiegu ulic Cmentarnej i Ogrodowej o godz. 15.

3 listopada otwarcie „Maxima"

Sposób na inflacyjny nawis?

3 listopada, po 3-letniej przerwie, otwiera swoje podwoje nocny i kiepskiej niegdyś sławy lokal „Maxim". Jak zapewnia jego kierownik, Ryszard Nowakowski, teraz powinno być znacznie lepiej i... mniej uciążliwie dla otoczenia, bo właśnie uciążliwość „Maxima" była przed laty zasadniczą przyczyną złej o nim opinii.

Od godz. 12 do 19 lokal czynny będzie jako kawiarnia (ceny kategorii „S"), a od 20 do 2 — jako nocny klub (o cenach trochę późniejszych).

Wnętrza — przyznać trzeba — zaprojektowano i wykonano ze smakiem. Dwie połączone z sobą salki i 68 miejsc w wygodnych fotelach, barek, niewielki parkiet i aparatura dyskotekowa z „Foniki", która w „Maximie" będzie poniekąd testowana i która ma ponad dwukrotnie mniejszą moc niż zainstalowana tu kiedyś. Na dole, przy wejściu, kilka gier mechanicznych.

Kierownik lokalu zapewnił nas, że remontując „Maxima" zrobiono wszystko, aby akustycznie odizolować klub od mieszkań, które się nad nim znajdują, zaś szef artystyczny — Andrzej Michalski powiedział, że atrakcją 1,5-godzinnego programu będą nie tylko rozbierające się dziewczęta, ale i coś, co roboczo nazwano „godziną dla gwiazdy". Pierwszymi gwiazdami „Maxima" będą **Andrzej Dyszak, Krystyna Prońko i Lidia Stanisławska**, w grudniu występować tu będzie m. in. **Hanna Banaszak**, a w styczniu **Ewa Bem** (wszyscy przez sześć kolejnych wieczorów).

A teraz kilka słów o cenach. Karta wstępu (miejsce można zarezerwować przez telefon) kosztuje 1500 zł. Jedna! W tym za tysiąc można będzie (podobno dobrze) zjeść i wypić. Nie ma się więc co oszukiwać, że „rozrywać się" tu będą zwykli, etatowi wyrobnicy z żonami czy narzeczonymi. Ogólnospołeczna korzyść może być tylko taka, że ci, którzy cierpią na nawis inflacyjny, jego część przynajmniej zostawią w „Maximie". (brz)

CO GDZIE KIEDY

WAŻNE TELEFONY

Informacja PKO	731-82
Informacja o usługach	398-10
Informacja turystyczna	472-61
Informacja PKS:	
Dworzec Centralny	263-36
Dworzec Północny	747-20
Informacja telefoniczna	93
Informacja służby zdrowia	615-19
Informacja handlowa	332-84
Komenda Wojewódzka MO	677-22, 292-22
Pogotowie ciepłownicze	263-11
Pogotowie drogowe „Polmozbyt"	409-32
Pogotowie energetyczne:	
Rejon Łódź-Północ	609-32, 334-31
Rejon Łódź-Południe	334-28
Rejon Pabianice	18-13-16
Rejon Zgierz	16-34-42
Rejon oświetlenia ulic	881-15
Pogotowie gazowe	395-35
Pogotowie MO	97
Pogotowie Ratunkowe	99
Pomoc drogowa PZMot.	52-31-10, 706-27
Straż Pożarna	96, 661-11
Inżynier województwa	633-11
TELEFON ZAUFANIA	337-37

czynny w godz. 15—7 rano W dni wolne od pracy cała dobę. Dla kobiet z ciążą problemową i sprawy rodzinne 740-33 — w dni powszednie od godz. 12 do 22.

TEATRY

WIELKI — godz. 19 „Maria Stuart"
NOWY — godz. 19 „Damy i huzary"
MAŁA SALA — godz. 19 „Żonglerzy"
JARACZA — nieczynny
MAŁA SCENA — godz. 19 „Zdziczenie obyczajów pośmiertnych"
POWSZECHNY — godz. 19 „Piotruś Pan"
MUZYCZNY — godz. 18.30 „Cnotliwa Zuzanna"
ARLEKIN — godz. 17.30 „Misie ptysie"
PINOKIO — godz. 17.30 „Historia drewnianego pajaca"
FILHARMONIA (Narutowicza 20) godz. 19 — Koncert symfoniczny — Moskiewska Orkiestra Kameralna. Solista: Jewgienij Smirnow — skrzypce. W programie: A. Vivaldi — Cztery pory roku, J. Haydn — Symfonia fis-moll „Pożegnalna"

MUZEA

HISTORII RUCHU REWOLUCYJNEGO (ul. Gdańska 13) — godz. 11—17
ODDZIAŁ RADOGOSZCZ (Zgierska 147) — godz. 9—16
ARCHEOLOGICZNE I ETNOGRAFICZNE (pl. Wolności 14) — nieczynne
BIOLOGII EWOLUCYJNEJ UŁ (park Sienkiewicza) — godz. 10—18
HISTORII MIASTA ŁODZI (Ogrodowa 15) — godz. 9—16
WŁÓKIENNICTWA (Piotrkowska 282) godz. 10—17
SZTUKI (Wieckowskiego 36) — nieczynne
MIASTA ZGIERZA (Zgierz, ul. Dąbrowskiego 21) godz. 10—15

WYSTAWY

OŚRODEK PROPAGANDY SZTUKI (park Sienkiewicza) — godz. 11—18 — Malarstwo L. Kunki
GALERIA BAŁUCKA (Stary Rynek 2) — godz. 11—18 — Malarstwo L. Pindelskiej
GALERIA SZTUKI (Wólczańska 31/33) godz. 11— 18 — Grafika R. Gieryszewskiego
SALON SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ (Piotrkowska 88) godz. 11—18 akwarele K. Wąsa

* * *

OGRÓD BOTANICZNY — czynny codziennie od godz. 9 do zmroku
ZOO — codziennie od godz. 9 do 17 (kasa do godz. 16)
PALMIARNIA — codziennie (oprócz poniedziałków) od godz. 11 do 16

KINA

BAŁTYK — „Wejście smoka" — prod. Hongkong-USA od lat 18 godz. 10, 12, 14, 16, 18, 20
IWANOWO — „Mężczyzna niepotrzebny" pol. od lat 18, godz. 15.30, 17.30, 19.30
POLONIA — „Czwartki ubogich" pol. od lat 18, godz. 10, 12.15, 15, 17.15, 19.30
PRZEDWIOŚNIE — „Rodzina Leśniewskich" pol. b.o. godz. 10, 12.15, 15; „Sprawa Kramerów" USA od lat 15 godz. 17.15, 19.30
WŁÓKNIARZ — nieczynne
WOLNOŚĆ — „Chan Asparuch" — cz. II bułg. od lat 15 godz. 12.15, 15; „Sprawa Kramerów" USA od lat 15 godz. 17.15, 19.30
WISŁA — „Jej portret" pol. od lat 15, godz. 10, 12, 13.30, 15.30, 17.30, 19.30
ZACHĘTA — „Konopielka" pol. od lat 16 godz. 10; „Koziorożec — 1" USA od lat 16 godz. 12.15, 15, 17.15, 19.30
STUDIO — „Hallo Szpiclebródka" pol. od lat 15 godz. 15; DKF — godz. 20 — seans zamknięty
STYLOWY — Mistrzowie kina światowego: „Mroczny przedmiot pożądania" fr.-hiszp. od lat 18 godz. 15; Kino Filmów Polskich — Kultura ludowa w filmie — „Konopielka" od lat 15 godz. 17, 19
DKM — „Piraci XX wieku" radz. od lat 12, godz. 16, 18, 20
OKA — „Cudowny kwiat" radz. godz. 13.30; „Sanchez i jego dzieci" USA od lat 15, godz. 8.30, 12, 15, 17.15, 19.30
GDYNIA — Kino non-stop od godz. 10—22 — Zemsta po latach" USA, od lat 15
MŁODA GWARDIA — „Partyzancka eskadra" jug. od lat 12 godz. 9.30, 12, 14.30, 17, 19.30
MUZA — „Nie oglądaj się za nami idzie koń" czes. b.o. godz. 16; „Szczęki II" USA od lat 15 godz. 18
1 MAJA — „Strzały Robin Hooda" radz. od lat 12 godz. 14.45; „Bitwa o Midway" USA od lat 12 godz. 16.30, 19
POKÓJ — „O dwóch takich, co ukradli księżyc" pol. b.o., godz. 15.30; „Spluwy i pestki" czes. od lat 12 godz. 17.15, 19.30
ROMA — „Lawina" USA od lat 15 godz. 10, 12, 17.15, 19.30; „Siedmiogrodzianie na Dzikim Zachodzie" rum. od lat 12 — godz. 12.15
STOKI — „Wielka podróż Bolka i Lolka" pol. b.o. godz. 16; Pożegnanie z tytułem „Maratończyk" USA od lat 18 godz. 18
ŚWIT — „Królewicz i gwiazda wieczorna" czes. b.o. godz. 15; „Taksówkarz" USA od lat 18 godz. 10, 17, 19.15
TATRY — „Kłamczucha" pol. od lat 12 godz. 15, 17; „Anna i wampir" pol. od lat 18 godz. 19
ENERGETYK — „Na tropie Sokoła" NRD b.o. godz. 16.30; „Wielka majówka" pol. od lat 15 godz. 18.30
HALKA — „Sami swoi" pol. b.o. godz. 17, 19
PIONIER — „Michał Strogow — kurier carski" bułg. od lat 15 godz. 17, 19.15
POLESIE — „Czarodziejskie dary" węg. b.o., godz. 17; „Pojedynek" ang. od lat lat 15, godz. 18.30
REKORD — „Czerwone berety" pol. b.o. godz. 15; „39 stopni" ang. od lat 12 godz. 17, 19
SOJUSZ — nieczynne

APTEKI

Mickiewicza 20, Niciarniana 15, Piotrkowska 67, Dąbrowskiego 89, Lutomierska 146, Olimpijska 7 a.

* * *

Pabianice — Armii Czerwonej 7; Konstantynów — Sadowa 10; Ozorków — pl. Armii Czerwonej 17; Głowno — Łowicka 38; Aleksandrów — Kościuszki 10; Zgierz — Sikorskiego 16.

DYŻURY SZPITALI

Chirurgia ogólna — Bałuty — Szpital im. W. Biegańskiego — codziennie dla Przychodni Rejonowych nr nr: 4, 6, 8, 9, 10; Szpital Kliniczny im. N. Barlickiego — codziennie dla Przychodni Rejonowej nr 7. Szpital im. M. Skłodowskiej-Curie — codziennie dla Przychodni Rejonowych nr nr 1, 2, 3, 5 w Zgierzu ul. Parzęczewska 35; Szpital im. J. Marchlewskiego — codziennie Zgierz ul. Dubois 17 oraz miasto i gmina Zgierz, miasto i gmina Ozorków, miasto i gmina Aleksandrów, gmina Parzęczew; Górna — Szpital im. Kopernika (Pabianicka 62); Polesie — Szpital im. Pirogowa (Wólczańska 195); Śródmieście — Szpital im. Pasteura (Wigury 19); Widzew — Szpital im. Pasteura (Wigury 19).

* * *

Chirurgia urazowa — Szpital im. Jonschera (Milionowa 14)
Neurochirurgia — Szpital im. Kopernika (Pabianicka 62)
Laryngologia — Szpital im. Pirogowa (Wólczańska 195)
Okulistyka — Szpital im. Jonschera (Milionowa 14)
Chirurgia i laryngologia dziecięca — Instytut Pediatrii AM (Sporna 36/50)
Chirurgia szczękowo-twarzowa — Szpital im. Barlickiego (Kopcińskiego 22) — dla m. Łodzi oraz Szpital im. Skłodowskiej-Curie (Zgierz, Parzęczewska 35) — dla woj. miejskiego łódzkiego.
Toksykologia — Instytut Medycyny Pracy (Teresy 8)
Wenerologia — Przychodnia Dermatologiczna (Zakątna 44)

AMBULATORIUM DORAŹNEJ POMOCY
ul. Sienkiewicza 137, tel. 637-00 wewn. 31

— Gabinet Chirurgiczny czynny cała dobę
— Gabinet Internistyczny czynny w godz. 15—7, w dni wolne od pracy — cała dobę
ul. Armii Czerwonej 15 tel. 457-50 do 54, wewn. 70
— Gabinet Chirurgii Dziecięcej czynny cała dobę
— Gabinet Pediatryczny czynny w godz. 15—7 w dni wolne od pracy — cała dobę
ul. Kopcińskiego 22, tel. 684-63
— Gabinet Stomatologiczny (ul. Sienkiewicza 137) — czynny w godz. 19—7; w dni wolne od pracy — cała dobę

„Koleżeńska" kradzież

Pewnego dnia do Komendy Dzielnicowej MO Łódź-Polesie zgłosiła się pani mieszkająca w jednym z bloków przy ul. Maratońskiej na Retkini. Zameldowała, że okradziono jej mieszkanie i że jest w stanie wskazać sprawców włamania. Ekipa dochodzeniowa MO stwierdziła, że włamywacze dostali się do mieszkania przy pomocy dopasowanego klucza. Początkowo skierowano się tropem podsuniętym przez poszkodowaną, ale dalsze postępowanie pokazało, że okradziona pani myliła się w swoich domysłach.

Stwierdzono, że sprawcy do włamania użyli klucza skradzionego córce poszkodowanej. Jest ona uczennicą II klasy liceum ogólnokształcącego. Jedna z koleżanek — Anna M. — wyciągnęła jej klucze podczas przerwy między lekcjami. Z tym trofeum spotkała się z dwoma swoimi znajomymi Robertem M. i Piotrem M. w trójkę dokonali potem włamania i kradzieży. Ich łupem padły różne cenne przedmioty wartości 700 tys. zł: m. in.: kalkulator, biżuteria, aparat fotograficzny, kamera filmowa i 400 tys. zł w gotówce.

Sprawców włamania — dwóch 17-letnich chłopców — zatrzymali funkcjonariusze MO z Górnej. Młodzieńcy kupili sobie za skradzione pieniądze dwa motocykle „CZ-Jawa" i zaczęli prowadzić rozrzutny tryb życia. Tym samym większość skradzionych przedmiotów przepadła. Obaj młodzi panowie zostali aresztowani. Ich wspólniczka Anna M. została przekazana pod dozór rodzicom. Przy okazji zatrzymano także dwóch paserów, którzy spieniężyli skradzione przedmioty. (sk)

W NASZYM REFLEKTORZE

Dwa miesiące, zamiast trzech dni

Przy ul. Spadochroniarzy 23 mieszkają dwie rodziny. Jedna z małymi dziećmi, druga bez, ale mocno schorowana. Obie korzystały dotąd z wody, znajdującej się we własnej studni. Przed sześcioma tygodniami zepsuła się rączka od pompy. Pracownicy ROM zabrali ją do spawania, mówiąc, że wrócą za trzy dni. Nie wrócili dotąd. Za to do lokatorów dotarła hiobowa wiadomość, że pompa z powodu tejże rączki, najwcześniej zostanie naprawiona za dwa miesiące. A tu najbliższy hydrant w odległości 450 metrów! Co robić, Reflektorku? — pytają mieszkańcy ul. Spadochroniarzy 23.

Pytanie to kierujemy do PGM-Polesie. (h)

DŁ

„DZIENNIK ŁÓDZKI" — dziennik Robotniczej Spółdzielni Wydawniczej „Prasa-Książka-Ruch" Wydawca: Łódzkie Wydawnictwo Prasowe, Łódź, ul. Piotrkowska 96. Druk: Prasowe Zakłady Graficzne w Łodzi. Redaguje kolegium. Redakcja: kod 90-103 Łódź, ul. Piotrkowska 96. Adres pocztowy: „DŁ" Łódź, skr. poczt. 89. Telefony: centrala 293-00 — łączy z wszystkimi działami. Redaktor naczelny: 645-85, zastępcy redaktora naczelnego: 406-15 i 307-26, sekretarz odpowiedzialny i II sekretarz: 201-75. Sprawy miasta 341-10 i 337-47, społeczno-ekonomiczne 228-32, 310-38 i 378-97, kultura i oświata 621-60, sport 208-95, dz. łączności z czytelnikami, interwencje i Nasz Telefon Usługowy 303-04 (rękopisów nie zamówionych redakcja nie zwraca). Redakcja nocna: 869-68 i 868-78. Ogłoszenia i nekrologi — Biuro Reklam i Ogłoszeń, Łódź, ul. Piotrkowska 96, tel. 311-50 (za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada). Warunki prenumeraty podają oddziały PUPiK RSW „Prasa-Książka-Ruch".